Πρὸς Κορινθίους Α

Παῦλος κλητὸς ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, καὶ 1 Σωσθένης ὁ ἀδελφός, τῆ ἐκκλησία τοῦ θεοῦ τῆ οὔση ἐν Κορίνθω, 2 ἡγιασμένοις ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, κλητοῖς ἀγίοις, σὺν πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ ἐν παντὶ τόπω, αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς 3 ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ.

Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ τῇ 4 δοθείσῃ ὑμῖν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ, 5 ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει, καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ χριστοῦ 6 ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν: ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν μηδενὶ 7 χαρίσματι, ἀπεκδεχομένους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὅς καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς ἔως τέλους, ἀνεγκλήτους 8 ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. Πιστὸς ὁ θεός, δι' οῦ 9 ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

¹ κλητός, called, summoned. ² Σωσθένης, ους, ὁ, Sosthenes. ³ Κόρινθος, ου, ἡ, Corinth. ⁴ άγιάζω, make holy, consecrate. ⁵ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ⁴ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ⁻ πάντοτε, always, at all times. ፆ πλουτίζω, enrich, make wealthy. ⁰ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ¹¹ βεβαιόω, confirm, secure. ¹² ὑστερέω, lack, need. ¹³ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ¹⁴ ἀπεκδέχομαι, await eagerly, expect eagerly. ¹⁵ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ¹⁶ τέλος, ους, τό, end, purpose. ¹⁻ ἀνέγκλητος, above reproach, blameless. ¹² κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution.

Παρακαλώ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν 10 Ίησοῦ χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ἧ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ήτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοί καὶ ἐν τῆ αὐτῆ γνώμη. Εδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν Χλόης, 11 ὅτι ἔριδες 7 ἐν ὑμῖν εἰσιν. Λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει, 12Έγω μέν εἰμι Παύλου, Έγω δὲ Ἀπολλώ, Εγω δὲ Κηφᾶ, Έγω δὲ χριστοῦ. Μεμέρισται 10 ὁ χριστός; Μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη 11 ὑπὲρ 13 ύμων, ἢ εἰς τὸ ὄνομα Π αύλου ἐβαπτίσθητε; Εύχαριστω 12 τῷ θεῷ ὅτι 14οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα, εἰ μὴ Κρίσπον 13 καὶ Γάϊον: 14 ἴνα μή τις εἴπη 15 ότι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβάπτισα. Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ¹⁵ 16 οἶκον: λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. Οὐ γὰρ ἀπέστειλέν 17 με χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ' εὐαγγελίζεσθαι: οὐκ ἐν σοφία λόγου, ἵνα μὴ κενωθ $\tilde{\eta}^{16}$ ὁ σταυρὸς τοῦ χριστοῦ.

Ο λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ¹⁷ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία¹⁸ ἐστίν, τοῖς 18 δὲ σωζομένοις ἡμῖν δύναμις θεοῦ ἐστιν. Γέγραπται γάρ, Ἀπολῶ τὴν 19 σοφίαν τῶν σοφῶν, 19 καὶ τὴν σύνεσιν 20 τῶν συνετῶν 21 ἀθετήσω. 22 20 Π οῦ 23 σοφός; 19 Π οῦ 23 γραμματεύς; Π οῦ 23 συζητητὴς 24 τοῦ αἰῶνος τούτου; Οὐχὶ ἐμώρανεν²⁵ ὁ θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου; 21 Ἐπειδὴ δο γὰρ ἐν τῆ σοφία τοῦ θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας

¹ σχίσμα, τος, τό, tear, division. ² καταρτίζω, mend, fit. ³νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ⁴γνώμη, ης, ἡ, purpose, opinion. ⁵ δηλόω, show, make clear. ⁶χλόη, ης, ή, fresh growth, grass. ⁷ ἔρις, ιδος, ή, strife, contention. ⁸ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ⁹ Κηφᾶς, ᾶ, ὁ, Cephas. ¹⁰ μερίζω, divide, part. 11 σταυρόω, crucify. 12 εὐχαριστέω, give thanks, thank. 13 Κρίσπος, ου, ὁ, Crispus. 14 Γάϊος, ου, ὁ, Gaius. 15 Στεφανᾶς, ᾶ, ὁ, Stephanas. 16 κενόω, empty, make void. ¹⁷ σταυρός, οῦ, ὁ, cross. ¹⁸ μωρία, ας, ἡ, foolishness, folly. ¹⁹ σοφός, wise. ²⁰ σύνεσις, εως, ἡ, understanding, insight. ²¹ συνετός, intelligent, clever. ²² ὰθετέω, reject, annul. ²³ ποῦ, where? ²⁴ συζητητής, οῦ, ὁ, disputer, debater. ²⁵ μωραίνω, make foolish, make tasteless. ²⁶ ἐπειδή, since, because.

Byzantine NT Πρὸς Κορινθίους Α 1:22

τὸν θεόν, εὐδόκησεν¹ ὁ θεὸς διὰ τῆς μωρίας² τοῦ κηρύγματος³ σῶσαι τοὺς πιστεύοντας. Ἐπειδὴ⁴ καὶ Ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτοῦσιν, καὶ 22 Ελληνες⁵ σοφίαν ζητοῦσιν: ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν χριστὸν 23 ἐσταυρωμένον, Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, Ἐλλησιν⁵ δὲ μωρίαν:² 24 αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς, Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλησιν, χριστὸν θεοῦ δύναμιν καὶ θεοῦ σοφίαν. Ὅτι τὸ μωρὸν τοῦ θεοῦ σοφώτερον τῶν 25 ἀνθρώπων ἐστίν, καὶ τὸ ἀσθενὲς¹¹ τοῦ θεοῦ ἰσχυρότερον¹² τῶν ἀνθρώπων ἐστίν.

Βλέπετε γὰρ τὴν κλῆσιν¹³ ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ¹⁰ κατὰ 26 σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοί,¹⁴ οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς:¹⁵ ἀλλὰ τὰ μωρὰ³ τοῦ 27 κόσμου ἐξελέξατο¹⁰ ὁ θεός, ἵνα τοὺς σοφοὺς¹⁰ καταισχύνη:¹⁻ καὶ τὰ ἀσθενῆ¹¹ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο¹⁰ ὁ θεός, ἵνα καταισχύνη¹⁻ τὰ ἰσχυρά:¹² καὶ τὰ ἀγενῆ¹⁵ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα¹⁰ ἐξελέξατο¹⁰ ὁ θεός, 28 καὶ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήση:²⁰ ὅπως μὴ καυχήσηται²¹ 29 πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. Ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν χριστῷ 30 Ἰησοῦ, ὅς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἀγιασμός, καὶ ἀπολύτρωσις:²³ ἵνα, καθὼς γέγραπται, Ὁ καυχώμενος,²¹ ἐν 31 κυρίῳ καυχάσθω.²¹

¹ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ² μωρία, ας, ή, foolishness, folly. ³ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ⁴ἐπειδή, since, because. ⁵ ελλην, ηνος, ό, Greek, Hellene. ⁶ σταυρόω, crucify. ⁻ σκάνδαλον, ου, τό, cause of stumbling, snare. ε κλητός, called, summoned. 9 μωρός, foolish, stupid. ¹ σοφός, wise. ¹ ¹ ἀσθενής, weak, infirm. ¹ ² ἰσχυρός, strong, mighty. ¹ ³ κλήσις, εως, ή, (divine) call, invitation. ¹ ⁴ δυνατός, powerful, possible. ¹ ⁵ εὐγενής, noble, high-born. ¹ 6 ἐκλέγομαι, choose, elect. ¹ καταισχύνω, put to shame, shame. ¹ 8 ἀγενής, base, low. ¹ 9 ἐξουθενέω, despise, ignore. ² ο καταργέω, make ineffective, abolish. ² ¹ καυχάομαι, boast, glory. ² ² ἀγιασμός, οῦ, ὁ, consecration, holiness. ² 3 ἀπολύτρωσις, εως, ή, redemption, deliverance.

Πρὸς Κορινθίους Α 2:2

Κάγω ἐλθων πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν¹ λόγου ἢ 2 σοφίας καταγγέλλων² ὑμῖν τὸ μαρτύριον³ τοῦ θεοῦ. Οὐ γὰρ ἔκρινα 2 τοῦ εἰδέναι τι ἐν ὑμῖν, εἰ μὴ Ἰησοῦν χριστόν, καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον.⁴ Καὶ ἐγὼ ἐν ἀσθενείᾳ⁵ καὶ ἐν φόβῳ⁶ καὶ ἐν τρόμῳ⁻ 3 πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς. Καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά⁵ μου 4 οὐκ ἐν πειθοῖς² ἀνθρωπίνης¹⁰ σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν ἀποδείξει¹¹ πνεύματος καὶ δυνάμεως: ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ἦ ἐν σοφίᾳ 5 ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν δυνάμει θεοῦ.

Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις: σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου, 6 οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου, τῶν καταργουμένων: ἀλλὰ 7 λαλοῦμεν σοφίαν θεοῦ ἐν μυστηρίῳ, τὴν ἀποκεκρυμμένην, ἡ ἢν προώρισεν το θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν: ἢν οὐδεὶς τῶν 8 ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν: εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἄν τὸν κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν: ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, Ἡ ὀφθαλμὸς 9 οὐκ εἶδεν, καὶ οὕς οὐκ ἤκουσεν, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἡτοίμασεν ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. Ἡμῖν δὲ ὁ θεὸς 10 ἀπεκάλυψεν δὶ διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ: τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα ἐρευνᾳ, τὰ τὰ βάθη τοῦ θεοῦ. Τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ 11 ἀνθρώπου, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; Οὕτως καὶ τὰ ἀνθρώπου, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; Οὕτως καὶ τὰ

¹ ὑπεροχή, ῆς, ἡ, superiority, authority. ² καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ³ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ⁴ σταυρόω, crucify. ⁵ ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ⁶ φόβος, ου, ό, fear, terror. ⁷ τρόμος, ου, ό, trembling, quaking. ⁸ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ⁹ πειθός, persuasive. ¹⁰ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ¹¹ ἀπόδειξις, εως, ἡ, proof, demonstration. ¹² τέλειος, complete, perfect. ¹³ ἄρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ¹⁴ καταργέω, make ineffective, abolish. ¹⁵ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹⁶ ἀποκρύπτω, hide, conceal. ¹⁷ προορίζω, predetermine, foreordain. ¹⁸ πρό, before (gen), before. ¹⁹ ούς, ους, τό, ear. ²⁰ ἐτοιμάζω, prepare, make ready. ²¹ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ²² ἐρευνάω, search diligently. ²³ βάθος, ους, τό, depth, deep.

Byzantine NT Πρὸς Κορινθίους Α 2:12

τοῦ θεοῦ οὐδεὶς οἶδεν, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ. Ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ 12 πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλάβομεν, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ χαρισθέντα¹ ἡμῖν. Ἡ καὶ λαλοῦμεν, οὐκ ἐν 13 διδακτοῖς² ἀνθρωπίνης³ σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν διδακτοῖς² πνεύματος άγίου, πνευματικοῖς⁴ πνευματικὰ⁴ συγκρίνοντες.⁵ Ψυχικὸς⁶ δὲ 14 ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ πνεύματος τοῦ θεοῦ: μωρία⁻ γὰρ αὐτῷ ἐστιν, καὶ οὐ δύναται γνώναι, ὅτι πνευματικῶς⁶ ἀνακρίνεται.ఄ Ὁ δὲ 15 πνευματικὸς⁴ ἀνακρίνει² μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενὸς ἀνακρίνεται. ὅΤίς γὰρ ἔγνω νοῦν¹⁰ κυρίου, ὅς συμβιβάσει¹¹ αὐτόν; 16 Ἡμεῖς δὲ νοῦν¹⁰ χριστοῦ ἔχομεν.

Καὶ ἐγώ, ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην ὑμῖν λαλῆσαι ὡς πνευματικοῖς, ἀλλ' 3 ὡς σαρκικοῖς, ἀς νηπίοις ἐν χριστῷ. Γάλα ὑμᾶς ἐπότισα, ὁ καὶ οὐ 2 βρῶμα: οὔπω γὰρ ἐδύνασθε, ἀλλ' οὔτε ἔτι νῦν δύνασθε: ἔτι γὰρ 3 σαρκικοί ἐστε: ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ ἔρις καὶ διχοστασίαι, οὐχὶ σαρκικοί ἐστε, καὶ κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε; Ὁταν γὰρ 4 λέγη τις, Ἐγὼ μέν εἰμι Παύλου, ἕτερος δέ, Ἐγὼ Ἀπολλώ, οὐχὶ σαρκικοί ἐστε; Τίς οὖν ἐστιν Παῦλος, τίς δὲ Ἀπολλώς, ἀλλ' ἢ 5 διάκονοι δι' ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ ἑκάστῳ ὡς ὁ κύριος ἔδωκεν; Ἐγὼ ἐφύτευσα, ¾ Απολλώς ἐπότισεν, ὁ ἀλλ' ὁ θεὸς ηὕξανεν. Οστε οὔτε 7

¹χαρίζομαι, give freely, forgive. ² διδακτός, instructed, taught. ³ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ⁴ πνευματικός, spiritual. ⁵ συγκρίνω, combine, compare. ⁶ ψυχικός, natural, wordly-minded. ⁷ μωρία, ας, ή, foolishness, folly. ⁸ πνευματικώς, spiritually, in a spiritual manner. ⁹ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹⁰ νοῦς, ό, mind, reasoning faculty. ¹¹ συμβιβάζω, hold together, instruct. ¹² σαρκικός, fleshly, carnal. ¹³ νήπιος, infant, child. ¹⁴ γάλα, γαλακτος, τό, milk. ¹⁵ ποτίζω, give drink to, cause to drink. ¹⁶ βρώμα, τος, τό, food, food of any kind. ¹⁷ οὔπω, not yet. ¹⁸ ζήλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ¹⁹ ἔρις, ιδος, ή, strife, contention. ²⁰ διχοστασία, ας, ή, dissension, division. ²¹ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ²² διάκονος, ου, ὁ, minister, deacon. ²³ φυτεύω, plant. ²⁴ αὐξάνω, cause to grow, increase.

Πρὸς Κορινθίους Α 3:8

ό φυτεύων έστιν τι, οὔτε ὁ ποτίζων, ἀλλ' ὁ αὐξάνων θεός. Ὁ 8 φυτεύων δὲ καὶ ὁ ποτίζων ἔν εἰσιν: ἕκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν λήψεται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον. Θεοῦ γάρ ἐσμεν συνεργοί: θεοῦ 9 γεώργιον, θεοῦ οἰκοδομή ἐστε.

Κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι, ὡς σοφὸς³ ἀρχιτέκτων¹⁰ 10 θεμέλιον¹¹ τέθεικα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ.¹² "Εκαστος δὲ βλεπέτω πῶς ἐποικοδομεῖ.¹² Θεμέλιον¹¹ γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ 11 τὸν κείμενον,¹³ ὅς ἐστιν Ἰησοῦς χριστός. Εὶ δέ τις ἐποικοδομεῖ¹² ἐπὶ 12 τὸν θεμέλιον¹¹ τοῦτον χρυσόν,¹⁴ ἄργυρον,¹⁵ λίθους τιμίους,¹⁶ ξύλα,¹γ χόρτον,¹⁶ καλάμην,¹⁰ ἐκάστου τὸ ἔργον φανερὸν²⁰ γενήσεται: ἡ γὰρ 13 ἡμέρα δηλώσει,²¹ ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται:²² καὶ ἐκάστου τὸ ἔργον όποῖόν²³ ἐστιν τὸ πῦρ δοκιμάσει.²⁴ Εἴ τινος τὸ ἔργον μένει ὅ 14 ἐποικοδόμησεν,¹² μισθὸν⁴ λήψεται. Εἴ τινος τὸ ἔργον κατακαήσεται,²⁵ 15 ζημιωθήσεται:²⁶ αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός.

Οὐκ οἴδατε ὅτι ναὸς²² θεοῦ ἐστε, καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ οἰκεῖ²³ ἐν ὑμῖν; 16
Εἴ τις τὸν ναὸν²² τοῦ θεοῦ φθείρει,² φθερεῖ² τοῦτον ὁ θεός: ὁ γὰρ ναὸς
τοῦ θεοῦ ἄγιός ἐστιν, οἵτινές ἐστε ὑμεῖς.

¹ φυτεύω, plant. ² ποτίζω, give drink to, cause to drink. ³ αὐξάνω, cause to grow, increase. ⁴ μισθός, οῦ, ὁ, wages, reward. ⁵ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ⁶ συνεργός, οῦ, ὁ, fellow worker. ⊓γεώργιον, ου, τό, cultivated land, field. ፄ οἰκοδομή, ῆς, ῆ, building, edification. 9 σοφός, wise. ¹⁰ ἀρχιτέκτων, ονος, ὁ, master builder. ¹¹ θεμέλιος, ου, ὁ, foundation. ¹² ἐποικοδομέω, build upon a foundation. ¹³ κεῖμαι, lie, be laid. ¹⁴ χρυσός, οῦ, ὁ, gold, anything made of gold. ¹⁵ ἄργυρος, ου, ὁ, silver as a metal. ¹⁶ τίμιος, precious, honorable. ¹ⁿ ξύλον, ου, τό, wood, tree. ¹ፄ χόρτος, ου, ὁ, grass, hay. ¹⁰ καλάμη, ης, ῆ, stubble, straw. ²⁰ φανερός, manifest, apparent. ²¹ δηλόω, show, make clear. ²² ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ²⁵ όποῖος, what sort of, what kind of. ²⁴ δοκιμάζω, prove, approve. ²⁵ κατακαίω, burn up, consume entirely. ²⁶ ζημιόω, suffer loss, inflict loss upon. ²ⁿ ναός, οῦ, ὁ, temple, shrine. ²৪ οἰκέω, inhabit, dwell. ²⁰ φθείρω, destroy, corrupt.

Byzantine NT Πρὸς Κορινθίους Α 3:18

Μηδεὶς ἑαυτὸν ἑξαπατάτω: εἴ τις δοκεῖ σοφὸς² εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι 18 τούτῳ, μωρὸς³ γενέσθω, ἵνα γένηται σοφός.² Ἡ γὰρ σοφία τοῦ 19 κόσμου τούτου μωρία⁴ παρὰ τῷ θεῷ ἐστιν. Γέγραπται γάρ, Ὁ δρασσόμενος⁵ τοὺς σοφοὺς² ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν. Καὶ πάλιν, 20 Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς⁻ τῶν σοφῶν,² ὅτι εἰσὶν μάταιοι. 21 Ὠστε μηδεὶς καυχάσθω² ἐν ἀνθρώποις: πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστιν, εἴτε 22 Παῦλος, εἴτε Ἀπολλώς, εἴτε Κηφᾶς, εἴτε κόσμος, εἴτε ζωή, εἴτε θάνατος, εἴτε ἐνεστῶτα, ² εἴτε μέλλοντα: πάντα ὑμῶν ἐστιν, ὑμεῖς δὲ 23 χριστοῦ, χριστὸς δὲ θεοῦ.

Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω¹³ ἄνθρωπος, ὡς ὑπηρέτας¹⁴ χριστοῦ καὶ 4 οἰκονόμους¹⁵ μυστηρίων¹⁶ θεοῦ. Ὁ δὲ λοιπόν, ζητεῖται ἐν τοῖς 2 οἰκονόμοις,¹⁵ ἵνα πιστός τις εὑρεθῆ. Ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν¹⁷ ἐστιν ἵνα 3 ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ,¹⁸ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης¹⁹ ἡμέρας: ἀλλ' οὐδὲ ἐμαυτὸν ἀνακρίνω.¹⁸ Οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ²⁰ σύνοιδα,²¹ ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ 4 δεδικαίωμαι:²² ὁ δὲ ἀνακρίνων¹⁸ με κύριός ἐστιν. Ὠστε μὴ πρὸ²³ 5 καιροῦ τι κρίνετε, ἕως ἄν ἔλθῃ ὁ κύριος, ὃς καὶ φωτίσει²⁴ τὰ κρυπτὰ²⁵ τοῦ σκότους,²⁶ καὶ φανερώσει²⁷ τὰς βουλὰς²⁸ τῶν καρδιῶν: καὶ τότε ὁ ἔπαινος²⁹ γενήσεται ἑκάστῳ ἀπὸ τοῦ θεοῦ.

¹ ἐξαπατάω, seduce wholly, deceive. ² σοφός, wise. ³ μωρός, foolish, stupid. ⁴ μωρία, ας, ή, foolishness, folly. ⁵ δράσσομαι, catch, seize. ⁶ πανουργία, ας, ή, cleverness, craftiness. Trickery. ⁷ διαλογισμός, οῦ, ὁ, reasoning, questioning. ⁸ μάταιος, vain, useless. ⁹ καυχάομαι, boast, glory. ¹⁰ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ¹¹ Κηφᾶς, ᾶ, ὁ, Cephas. ¹² ἐνίστημι, be present, place in or upon. ¹³ λογίζομαι, calculate, consider. ¹⁴ ὑπηρέτης, ου, ὁ, servant, assistant. ¹⁵ οἰκονόμος, ου, ὁ, manager, steward. ¹⁶ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹⁷ ἐλάχιστος, least, smallest. ¹⁸ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹⁹ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ²⁰ ἐμαυτοῦ, of myself. ²¹ σύνοιδα, know, be conscious of. ²² δικαιόω, justify, pronounce righteous. ²³ πρό, before (gen), before. ²⁴ φωτίζω, give light, enlighten. ²⁵ κρυπτός, hidden, secret. ²⁶ σκότος, ους, τό, darkness. ²⁷ φανερόω, reveal, manifest. ²⁸ βουλή, ῆς, ἡ, counsel, purpose. ²⁹ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation.

Πρὸς Κορινθίους Α 4:6

 $extbf{T}$ αῦτα δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα 1 εἰς ἐμαυτὸν 2 καὶ Ἀπολλώ 3 δι' ὑμᾶς, 6 ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε⁴ τὸ μὴ ὑπὲρ ὃ γέγραπται Φρονεῖν,⁵ ἵνα μὴ εἶς ύπὲρ τοῦ ένὸς φυσιοῦσθε κατὰ τοῦ έτέρου. Τίς γάρ σε διακρίνει; Τί 7 δὲ ἔχεις ὁ οὐκ ἔλαβες; Εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι s ώς μὴ λαβών; 8 "Ηδη κεκορεσμένοι" ἐστέ, ἤδη ἐπλουτήσατε, 10 χωρὶς 11 ἡμῶν έβασιλεύσατε: 12 καὶ ὄφελόν 13 γε 14 έβασιλεύσατε, 12 ἴνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν. 5 Δοκῶ γὰρ ὅτι ὁ θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους 9 έσχάτους ἀπέδειξεν 16 ώς ἐπιθανατίους: 17 ὅτι θέατρον 18 ἐγενήθημεν τῷ κόσμω, καὶ ἀγγέλοις, καὶ ἀνθρώποις. Ἡμεῖς μωροὶ¹ˀ διὰ χριστόν, 10 ύμεῖς δὲ φρόνιμοι 20 ἐν χριστῷ: ἡμεῖς ἀσθενεῖς, 21 ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί: 22 ύμεῖς ἔνδοξοι, 23 ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. 24 Άχρι 25 τῆς ἄρτι 26 ὥρας καὶ πεινῶμεν, 11καὶ δι ψ ωμεν, 28 καὶ γυμνητεύομεν, 29 καὶ κολαφιζόμε θ α, 30 καὶ ἀστατοῦμεν, 31 καὶ κοπιῶμεν 32 ἐργαζόμενοι 33 ταῖς ἰδίαις χερσίν: 12 εὐλογοῦμεν:35 άνεχόμεθα: 37 13 λοιδορούμενοι διωκόμενοι βλασφημούμενοι ** παρακαλοῦμεν: ώς περικαθάρματα ** τοῦ κόσμου έγενήθημεν, πάντων περίψημα⁴⁰ ἕως ἄρτι.²⁶

¹ μετασχηματίζω, transform, disguise. ² ἐμαυτοῦ, of myself. ³ Ἀπολλώς, ὁ, Apollos. ⁴ μανθάνω, learn, ascertain. ⁵ φρονέω, think, judge. ⁶ φυσιόω, puff or blow up, be arrogant. ⁷ διακρίνω, discriminate, judge. ⁸ καυχάομαι, boast, glory. ⁹ κορέννυμι, satiate, fill. ¹⁰ πλουτέω, be rich, become rich. ¹¹ χωρίς, separate, apart from (gen). ¹² βασιλεύω, reign, rule. ¹³ ὄφελον, would that (used to express a fruitless wish) ¹⁴ γέ, indeed, at least. ¹⁵ συμβασιλεύω, rule (as king) with someone. ¹⁶ ἀποδείκνυμι, exhibit, display. ¹⁷ ἐπιθανάτιος, condemned to death. ¹⁸ θέατρον, ου, τό, theater, spectacle. ¹⁹ μωρός, foolish, stupid. ²⁰ φρόνιμος, prudent, wise. ²¹ ἀσθενής, weak, infirm. ²² ἰσχυρός, strong, mighty. ²³ ἔνδοξος, honored, glorious. ²⁴ ἄτιμος, without honor, dishonored. ²⁵ ἄχρι, as far as, up to (gen). ²⁶ ἄρτι, now, just now. ²⁷ πεινάω, hunger, am hungry. ²⁸ διψάω, thirst, thirst for. ²⁹ γυμνητεύω, am poorly clad. ³⁰ κολαφίζω, strike with the fist, treat roughly. ³¹ ἀστατέω, be unsettled, be homeless. ³² κοπιάω, toil, labor. ³³ ἐργάζομαι, work, word. ³⁴ λοιδορέω, abuse, revile. ³⁵ εὐλογέω, bless. ³⁶ διώκω, pursue, persecute. ³⁷ ἀνέχομαι, endure, bear with. ³⁸ βλασφημέω, revile, blaspheme. ³⁹ περικάθαρμα, τος, τό, dirt, refuse. ⁴⁰ περίψημα, τος, τό, dirt, dregs.

Byzantine NT Πρὸς Κορινθίους Α 4:14

Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ 14 νουθετῶ.² Ἐὰν γὰρ μυρίους³ παιδαγωγοὺς⁴ ἔχητε ἐν χριστῷ, ἀλλ' οὐ 15 πολλοὺς πατέρας: ἐν γὰρ χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταί⁵ μου γίνεσθε. Διὰ τοῦτο 16 ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον,⁶ ὅς ἐστιν τέκνον μου ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν κυρίῳ, ὅς ὑμᾶς ἀναμνήσει⁻ τὰς όδούς μου τὰς ἐν χριστῷ, καθὼς πανταχοῦ⁵ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω. Ὠς μὴ ἐρχομένου δέ μου 18 πρὸς ὑμᾶς ἐφυσιώθησάν³ τινες. Ἑλεύσομαι δὲ ταχέως¹⁰ πρὸς ὑμᾶς, 19 ἐὰν ὁ κύριος θελήσῃ, καὶ γνώσομαι οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων, ἀλλὰ τὴν δύναμιν. Οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ἐν 20 δυνάμει. Τί θέλετε; Ἐν ῥάβδῳ¹¹ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ 21 πνεύματί τε πρᾳότητος;¹²

Όλως¹³ ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία,¹⁴ καὶ τοιαύτη πορνεία,¹⁴ ἤτις οὐδὲ ἐν 5 τοῖς ἔθνεσιν ὀνομάζεται,¹⁵ ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν. Καὶ 2 ὑμεῖς πεφυσιωμένοι° ἐστέ, καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε,¹⁶ ἵνα ἐξαρθῆ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ποιήσας. Ἐγὼ μὲν γὰρ ὡς ἀπὼν¹⁵ 3 τῷ σώματι παρὼν¹⁰ δὲ τῷ πνεύματι, ἤδη κέκρικα ὡς παρών,¹⁰ τὸν οὕτως τοῦτο κατεργασάμενον,²⁰ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν 4 Ἰησοῦ χριστοῦ, συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος, σὺν τῆ

¹ ἐντρέπω, turn about, reverence. ² νουθετέω, admonish, exhort. ³ μυρίοι, ten thousand, innumerable. ⁴ παιδαγωγός, οῦ, ὁ, tutor, guardian. ⁵ μιμητής, οῦ, ὁ, imitator. ⁶ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ⁷ ἀναμιμνήσκω, remind, remember. ⁶ πανταχοῦ, everywhere. ⁶ φυσιόω, puff or blow up, be arrogant. ¹¹ ταχέως, quickly, soon. ¹¹ ῥάβδος, ου, ἡ, staff, rod. ¹² πραῦτης, mildness, gentleness. ¹³ ὅλως, altogether, completely. ¹⁴ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ¹⁵ ὀνομάζω, name, give a name to. ¹⁶ πενθέω, mourn, lament. ¹づ ἐξαίρω, remove, drive away. ¹⁶ ἄπειμι, go away, depart. ¹⁰ πάρειμι, be present, have arrived. ²⁰ κατεργάζομαι, work out, produce.

Πρὸς Κορινθίους Α 5:5

δυνάμει τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον 5 τῷ Σατανᾳ¹ εἰς ὅλεθρον² τῆς σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῆ ἐν τῆ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. Οὐ καλὸν τὸ καύχημα³ ὑμῶν. Οὐκ οἴδατε 6 ὅτι μικρὰ⁴ ζύμη⁵ ὅλον τὸ φύραμα˚ ζυμοῖ;⁻ Ἐκκαθάρατε˚ τὴν παλαιὰν᾽ Τ΄ ζύμην,⁻ ἵνα ἦτε νέον¹⁰ φύραμα,⁶ καθώς ἐστε ἄζυμοι.¹¹ Καὶ γὰρ τὸ Πάσχα¹² ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη¹³ χριστός: ὥστε ἑορτάζωμεν,¹⁴ μὴ ἐν 8 ζύμη⁵ παλαιᾳ,² μηδὲ ἐν ζύμη⁵ κακίας¹⁵ καὶ πονηρίας,¹⁶ ἀλλ᾽ ἐν ἄζύμοις¹¹ εἰλικρινείας¹⁻ καὶ ἀληθείας.

"Έγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῷ¹⁵ μὴ συναναμίγνυσθαι¹ πόρνοις:²⁰ καὶ οὐ 9 πάντως²¹ τοῖς πόρνοις²⁰ τοῦ κόσμου τούτου ἢ τοῖς πλεονέκταις,²² ἢ ἄρπαξιν,²³ ἢ εἰδωλολάτραις:²⁴ ἐπεὶ²⁵ ὀφείλετε²⁰ ἄρα²⁻ ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν. Νῦν δὲ ἔγραψα ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι,¹⁰ ἐάν τις 11 ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος²⁵ ῇ πόρνος,²⁰ ἢ πλεονέκτης,²² ἢ εἰδωλολάτρης, ἢ λοίδορος,²⁰ ἢ μέθυσος,³⁰ ἢ ἄρπαξ:²³ τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν.³¹ 12 Τί γάρ μοι καὶ τοὺς ἔξω κρίνειν; Οὐχὶ τοὺς ἔσω³² ὑμεῖς κρίνετε; Τοὺς 13 δὲ ἔξω ὁ θεὸς κρινεῖ. Καὶ ἐξαρεῖτε³³ τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

¹ Σατανᾶς, ᾶ, ὁ, Satan, adversary. ² ὅλεθρος, ου, ὁ, destruction, death. ³ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ⁴ μικρός, small, little. ⁵ ζύμη, ης, ἡ, leaven, ferment. ⁶ φύραμα, τος, τό, that which is mixed, lump. ⁷ ζυμόω, leaven, ferment. ⁶ ἐκκαθαίρω, cleanse thoroughly, clean out. ³ παλαιός, old, ancient. ¹¹ νέος, new, young. ¹¹ ἄζυμος, unleavened, paschal feast. ¹² πάσχα, τό, passover, passover feast. ¹³ θύω, sacrifice, kill. ¹⁴ ἑορτάζω, celebrate a feast, keep a feast. ¹⁵ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ¹⁶ πονηρία, ας, ἡ, iniquity, wickedness. ¹ⁿ εἰλικρίνεια, ας, ἡ, sincerity, purity of motive. ¹δ ἐπιστολή, ῆς, ἡ, letter, dispatch. ¹⁰ συναναμίγνυμι, associate with, mingle. ²⁰ πόρνος, ου, ὁ, fornicator, immoral person. ²¹ πάντως, altogether, by all means. ²² πλεονέκτης, ου, ὁ, covetous or greedy person. ²³ ἄρπαξ, ravenous, rapacious. ²⁴ εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ²⁵ ἐπεί, when, since. ²⁶ ὀφείλω, owe, ought. ²ⁿ ἄρα, so, then. ²δ ὀνομάζω, name, give a name to. ²⁰ λοίδορος, ου, ὁ, reviler, abusive person. ³⁰ μέθυσος, ου, ὁ, drunkard. ³¹ συνεσθίω, eat with. ³² ἔσω, within, inside. ³³ ἐξαίρω, remove, drive away.

Byzantine NT Πρὸς Κορινθίους Α 6:2

Τολμ \tilde{a}^1 τις ὑμῶν, πρᾶγμ a^2 ἔγων πρὸς τὸν ἕτερον, κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν 6 άδίκων, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἁγίων; Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον 2κρινοῦσιν; Kαὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοί † ἐστε κριτηρίων $^{\circ}$ ἐλαχίστων; $^{\circ}$ Οὐκ οἴδατε ὅτι ἀγγέλους κρινοῦμεν; Μήτι 7 γε $^{\circ}$ βιωτικά 3 ; \mathbf{B} ιωτικὰ $^{^{3}}$ μὲν οὖν κριτήρια $^{^{5}}$ ἐὰν ἔχητε, τοὺς ἐξουθενημένους $^{^{10}}$ ἐν τῆ 4 ἐκκλησία, τούτους καθίζετε. Π ρὸς ἐντροπὴν 12 ὑμῖν λέγω. Οὕτως 5 οὐκ ἔνι 13 ἐν ὑμῖν σοφὸς 14 οὐδὲ εἶς, ὅς δυνήσεται διακρῖναι 15 ἀνὰ 16 μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται, 6 καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων; ¹⁷ "Ηδη μὲν οὖν ὅλως ¹⁸ ἤττημα ¹⁹ ὑμῖν ἐστιν, 7ότι κρίματα 20 ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν. Δ ιὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε; 21 Δ ιὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀποστερεῖσθε; Αλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε ά άποστερεῖτε, 22 καὶ ταῦτα άδελφούς. 8 Η οὐκ οἴδατε ὅτι ἄδικοι 3 9 βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν; 3 Μὴ πλανᾶσθε: 4 οὔτε πόρνοι, οὔτε μοιχοί,²⁷ οὔτε μαλακοί,²⁸ ούτε είδωλολάτραι, 26 άρσενοκοῖται, 29 οὔτε πλεονέκται, 30 οὔτε κλέπται, 31 οὔτε μέθυσοι, 32 οὖ 10 λοίδοροι, 33 οὐχ ἄρπαγες, 34 βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν. 23 Καὶ 11 ταῦτά τινες ἦτε: ἀλλὰ ἀπελούσασθε, 35 ἀλλὰ ἡγιάσθητε, 36 ἀλλ' έδικαιώθητε $^{^{37}}$ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, καὶ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

¹ τολμάω, dare, endure. ² πράγμα, τος, τό, deed, matter. ³ ἄδικος, unjust, unrighteous. ⁴ ἀνάξιος, unworthy, incompetent. ⁵ κριτήριον, ου, τό, law court, tribunal. ⁶ ἐλάχιστος, least, smallest. ⁷ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ⁸ γέ, indeed, at least. ⁹ βιωτικός, matter of daily life, life. ¹⁰ ἔξουθενέω, despise, ignore. ¹¹ καθίζω, you sit. ¹² ἐντροπή, ῆς, ῆ, shame, humiliation. ¹³ ἔνι, there is in, is present. ¹⁴ σοφός, wise. ¹⁵ διακρίνω, discriminate, judge. ¹⁶ ἀνά, upwards, upon. ¹⁷ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹⁸ ὅλως, altogether, completely. ¹⁹ ἤττημα, τος, τό, loss, failure. ²⁰ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ²¹ ἀδικέω, do wrong, harm. ²² ἀποστερέω, defraud, deprive of. ²³ κληρονομέω, inherit, obtain. ²⁴ πλανάω, deceive, lead astray. ²⁵ πόρνος, ου, ό, fornicator, immoral person. ²⁶ εἰδωλολάτρης, ου, ό, image worshiper, idolater. ²⁷ μοιχός, οῦ, ὁ, adulterer. ²⁸ μαλακός, soft, effeminate. ²⁹ ἀρσενοκοίτης, ου, ό, male engaging in same-sex sexual activity. ³⁰ πλεονέκτης, ου, ό, covetous or greedy person. ³¹ κλέπτης, ου, ὁ, thief. ³² μέθυσος, ου, ὁ, drunkard. ³³ λοίδορος, ου, ὁ, reviler, abusive person. ³⁴ ἄρπαξ, ravenous, rapacious. ³⁵ ἀπολούω, wash off, wash away. ³⁶ ἀγιάζω, make holy, consecrate. ³⁷ δικαιόω, justify, pronounce righteous.

Πρὸς Κορινθίους Α 6:12

Πάντα μοι ἔξεστιν, \dot{a} άλλ' οὐ πάντα συμφέρει: \dot{a} πάντα μοι ἔξεστιν, \dot{a} άλλ' 12 οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι³ ὑπό τινος. Τὰ βρώματα⁴ τῆ κοιλία,⁵ καὶ 13 ή κοιλία⁵ τοῖς βρώμασιν:⁴ ὁ δὲ θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει. Τὸ δὲ σῶμα οὐ τῆ πορνεία, αλλὰ τῷ κυρίῳ, καὶ ὁ κύριος τῷ σώματι: ό δὲ θεὸς καὶ τὸν κύριον ἤγειρεν καὶ ἡμᾶς ἐξεγερεῖ διὰ τῆς δυνάμεως 14 αὐτοῦ. Οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη ἐχριστοῦ ἐστιν; Ἄρας 15 οὖν τὰ μέλη τοῦ χριστοῦ ποιήσω πόρνης θα μέλη; Μὴ γένοιτο. Οὐκ 16 οἴδατε ὅτι ὁ κολλώμενος ἱ τῆ πόρνη ἱ εν σῶμά ἐστιν; Ἔσονται γάρ, φησίν, οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. \mathbf{O} δὲ κολλώμενος τῷ κυρίῳ εν 17 πνεῦμά ἐστιν. Φεύγετε 12 τὴν πορνείαν. Πᾶν ἁμάρτημα 13 δ ἐὰν 18 ποιήση ἄνθρωπος ἐκτὸς 14 τοῦ σώματός ἐστιν: ὁ δὲ πορνεύων 15 εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει. 16 8 Η οὐκ οἴδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς 17 τοῦ 19 ἐν ὑμῖν ἀγίου πνεύματός ἐστιν, οὖ ἔχετε ἀπὸ θεοῦ; Καὶ οὐκ ἐστὲ έαυτῶν, ἠγοράσθητε 18 γὰρ τιμῆς: 19 δοξάσατε δ $\mathring{\eta}^{20}$ τὸν θεὸν ἐν τῷ 20 σώματι ύμῶν, καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἄτινά ἐστιν τοῦ θεοῦ.

Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατέ μοι, καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἄπτεσθαι.²¹ 7
Διὰ δὲ τὰς πορνείας ἔκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἐχέτω, καὶ ἑκάστη
τὸν ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω. Τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλομένην²² εὖνοιαν 3
ἀποδιδότω:²⁴ ὁμοίως²⁵ δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. Ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου 4

¹ ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ² συμφέρω, bring together, it is profitable. ³ ἐξουσιάζω, have authority over, master. ⁴ βρώμα, τος, τό, food, food of any kind. ⁵ κοιλία, ας, ή, belly, womb. ⁶ καταργέω, make ineffective, abolish. ⁷ πορνεία, ας, ή, fornication, idolatry. ⁸ ἐξεγείρω, raise, raise up. ⁹ μέλος, ους, τό, member, limb. ¹⁰ πόρνη, ης, ή, prostitute. ¹¹ κολλάω, glue, cleave. ¹² φεύγω, flee, escape. ¹³ ἀμάρτημα, τος, τό, sin, fault. ¹⁴ ἐκτός, aside from, besides. ¹⁵ πορνεύω, commit fornication, fornicate. ¹⁶ ἀμαρτάνω, sin. ¹⁷ ναός, οῦ, ὁ, temple, shrine. ¹⁸ ἀγοράζω, buy. ¹⁹ τιμή, ῆς, ἡ, honor, price. ²⁰ δή, also, indeed. ²¹ ἄπτομαι, touch or handle. ²² ὀφείλω, owe, ought. ²³ εὔνοια, ας, ἡ, favor, affection. ²⁴ ἀποδίδωμι, give back, pay. ²⁵ ὁμοίως, likewise, in like manner.

Byzantine NT Πρὸς Κορινθίους Α 7:5

σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλ' ὁ ἀνήρ: ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλ' ἡ γυνή. Μὴ ἀποστερεῖτε 5 ἀλλήλους, εἰ μήτι ἀν ἐκ συμφώνου πρὸς καιρόν, ἵνα σχολάζητε τῆ νηστεία καὶ τῆ προσευχῆ, καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχησθε, ἵνα μὴ πειράζη ὑμᾶς ὁ Σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν. Τοῦτο δὲ 6 λέγω κατὰ συγγνώμην, οὐ κατ' ἐπιταγήν. Θέλω γὰρ πάντας 7 ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἐμαυτόν: ἀλλ' ἕκαστος ἴδιον χάρισμα ἔχει ἐκ θεοῦ, ὅς μὲν οὕτως, ὅς δὲ οὕτως.

Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις¹⁷ καὶ ταῖς χήραις,¹⁸ καλὸν αὐτοῖς ἐστιν ἐὰν 8
μείνωσιν ὡς κὰγώ. Εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται,¹⁹ γαμησάτωσαν:²⁰ 9
κρεῖσσον²¹ γάρ ἐστιν γαμῆσαι²⁰ ἢ πυροῦσθαι.²² Τοῖς δὲ γεγαμηκόσιν²⁰ 10
παραγγέλλω,²³ οὐκ ἐγώ, ἀλλ' ὁ κύριος, γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι:²⁴ ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῆ,²⁴ μενέτω ἄγαμος,¹⁷ ἢ τῷ ἀνδρὶ 11
καταλλαγήτω²⁵ – καὶ ἄνδρα γυναῖκα μὴ ἀφιέναι. Τοῖς δὲ λοιποῖς ἐγὼ 12
λέγω, οὐχ ὁ κύριος: εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἄπιστον,²⁶ καὶ αὐτὴ συνευδοκεῖ²⁷ οἰκεῖν²⁸ μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω αὐτήν. Καὶ γυνὴ ἥτις 13
ἔχει ἄνδρα ἄπιστον,²⁶ καὶ αὐτὸς συνευδοκεῖ²⁷ οἰκεῖν²⁸ μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω αὐτόν. Ἡγίασται²⁹ γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος²⁶ ἐν τῆ γυναικί, καὶ 14

¹ ἐξουσιάζω, have authority over, master. ² ὁμοίως, likewise, in like manner. ³ ἀποστερέω, defraud, deprive of. ⁴ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ⁵ σύμφωνος, attuned to, harmonious. ⁶ σχολάζω, devote oneself to, be unoccupied. ⁻ νηστεία, ας, ἡ, fasting, fast. δ προσευχή, ῆς, ἡ, prayer, place for prayer. ⁰ συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹¹ πειράζω, test, tempt. ¹¹ Σατανᾶς, ᾶ, ὁ, Satan, adversary. ¹² ἀκρασία, ας, ἡ, lack of self-control, self-indulgence. ¹³ συγγνώμη, ης, ἡ, concession, indulgence. ¹⁴ ἐπιταγή, ῆς, ἡ, command, commandment. ¹⁵ ἐμαυτοῦ, of myself. ¹⁶ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ¹⁻ ἄγαμος, ου, ἡ, unmarried. ¹δ χήρα, ας, ἡ, widow. ¹⁰ ἐγκρατεύομαι, exercise self-control. ²⁰ γαμέω, marry. ²¹ κρείσσων, stronger, more excellent. ²² πυρόω, burn, am purified by fire. ²³ παραγγέλλω, order, command. ²⁴ χωρίζω, separate, depart. ²⁵ καταλλάσσω, reconcile. ²⁶ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ²⁻ συνευδοκέω, consent, approve. ²δ οἰκέω, inhabit, dwell. ²⁰ ἀγιάζω, make holy, consecrate.

Πρὸς Κορινθίους Α 7:15

ήγίασται¹ ή γυνὴ ή ἄπιστος² ἐν τῷ ἀνδρί: ἐπεὶ³ ἄρα⁴ τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά 5 ἐστιν, νῦν δὲ ἄγιά ἐστιν. Εἰ δὲ ὁ ἄπιστος 2 χωρίζεται, 6 15 χωριζέσθω. $^{\circ}$ Ού δεδούλωται 7 ό άδελφὸς ἢ ἡ άδελφ $)^{\circ}$ ἐν τοῖς τοιούτοις: έν δὲ εἰρήνη κέκληκεν ἡμᾶς ὁ θεός. Τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα 16 σώσεις; "Η τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις; Εἰ μὴ ἑκάστω ὡς 17 ἐμέρισενց ὁ θεός, ἔκαστον ὡς κέκληκεν ὁ κύριος, οὕτως το περιπατείτω. ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις διατάσσομαι. 18 Kαì οΰτως έv Περιτετμημένος $^{^{12}}$ τις ἐκλήθη; Μὴ ἐπισπάσθω. $^{^{13}}$ Έν ἀκροβυστί $^{^{14}}$ τις ἐκλήθη; Mὴ περιτεμνέσθω. H περιτομὴ 15 οὐδέν ἐστιν, καὶ ἡ 19 ἀκροβυστία 14 οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ τήρησις 16 ἐντολῶν θεοῦ. Έκαστος ἐν 20τῆ κλήσει $^{^{17}}$ ἡ ἐκλήθη, ἐν ταύτη μενέτω. Δοῦλος ἐκλήθης; $ext{M}$ ή σοι 21 μελέτω: 18 ἀλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος 19 γενέσθαι, μᾶλλον χρῆσαι. 20 22 Ο γὰρ ἐν κυρίω κληθεὶς δοῦλος, ἀπελεύθερος το κυρίου ἐστίν: ὁμοίως καὶ ὁ ἐλεύθερος '' κληθείς, δοῦλός ἐστιν χριστοῦ. Τιμῆς 3 ἠγοράσθητε: 23 μη γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων. Έκαστος ἐν ῷ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν 24 τούτω μενέτω παρά θεῷ.

Περὶ δὲ τῶν παρθένων²⁵ ἐπιταγὴν²⁶ κυρίου οὐκ ἔχω: γνώμην²⁷ δὲ δίδωμι 25 ώς ἠλεημένος²⁸ ὑπὸ κυρίου πιστὸς εἶναι. Νομίζω²⁹ οὖν τοῦτο καλὸν 26 ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστῶσαν³⁰ ἀνάγκην,³¹ ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ

¹ ἀγιάζω, make holy, consecrate. ² ἄπιστος, unbelieving, faithless. ³ ἐπεί, when, since. ⁴ ἄρα, so, then. ⁵ ἀκάθαρτος, unclean, impure. ⁶χωρίζω, separate, depart. ¹ δουλόω, enslave, bring under subjection. ⁶ ἀδελφή, ῆς, ἡ, sister. ⁰ μερίζω, divide, part. ¹¹0 οὕτως, thus, so. ¹¹ διατάσσω, command, give orders to. ¹² περιτέμνω, circumcize, circumcise. ¹³ ἐπισπάομαι, become uncircumcised. ¹⁴ ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ¹⁵ περιτομή, ῆς, ἡ, circumcision. ¹⁶ τήρησις, εως, ἡ, imprisonment, keeping. ¹ⁿ κλῆσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ¹⁶ μέλει, it is a care, it concerns. ¹⁰ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ²⁰ χράομαι, use, make use of. ²¹ ἀπελεύθερος, ου, ὁ, freedman. ²² ὁμοίως, likewise, in like manner. ²³ τιμή, ῆς, ἡ, honor, price. ²⁴ ἀγοράζω, buy. ²⁵ παρθένος, ου, ἡ, virgin. ²⁶ ἐπιταγή, ῆς, ἡ, command, commandment. ²πνώμη, ης, ἡ, purpose, opinion. ²ఠ ἐλεέω, have mercy, pity. ²⁰ νομίζω, suppose, think. ³⁰ ἐνίστημι, be present, place in or upon. ³¹ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress.

Byzantine NT Πρὸς Κορινθίους Α 7:27

ούτως εἶναι. Δ έδεσαι γυναικί; Mὴ ζήτει λύσιν. Δ έλυσαι άπὸ 27 γυναικός; Μὴ ζήτει γυναῖκα. Ἐὰν δὲ καὶ γήμης, ⁴ οὐχ ἥμαρτες: ⁵ καὶ 28 έὰν γήμη ή παρθένος, οὐχ ήμαρτεν. Θλίψιν δὲ τῆ σαρκὶ εξουσιν οί τοιούτοι: ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι. Τούτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὁ καιρὸς 29 συνεσταλμένος: τὸ λοιπόν ἐστιν ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας ὡς μὴ ἔχοντες ὧσιν: καὶ οἱ κλαίοντες, 10 ὡς μὴ κλαίοντες: 10 καὶ οἱ χαίροντες, 30 ώς μὴ χαίροντες: καὶ οἱ ἀγοράζοντες, ὑς μὴ κατέχοντες: καὶ οἱ 31 χρώμενοι 3 τῷ κόσμῳ τούτῳ, ὡς μὴ καταχρώμενοι: 4 παράγει 5 γὰρ τὸ σχῆμα 16 τοῦ κόσμου τούτου. Θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους 17 εἶναι. O 32 ἄγαμος 18 μεριμν \tilde{a}^{19} τὰ τοῦ κυρίου, πῶς ἀρέσει 20 τῷ κυρί ω : ὁ δὲ 33γαμήσας μεριμνα τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει τῆ γυναικί. 34 Μεμέρισται²¹ καὶ ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθένος. Ἡ ἄγαμος¹8 μεριμνᾳ¹' τὰ τοῦ κυρίου, ἵνα ἦ ἁγία καὶ σώματι καὶ πνεύματι: ἡ δὲ γαμήσασα * μεριμνᾳ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει ανδρί. Τοῦτο δὲ πρὸς τὸ 35 ύμῶν αὐτῶν συμφέρον 22 λέγω: οὐχ ἵνα βρόχον 23 ὑμῖν ἐπιβάλω, 24 άλλὰ πρὸς τὸ εὔσχημον 25 καὶ εὖπρόσεδρον 26 τῷ κυρίῳ ἀπερισπάστως. Εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν 28 ἐπὶ τὴν παρθένον 6 αὐτοῦ νομίζει, 29 ἐὰν § 36 ύπέρακμος, 30 καὶ οὕτως ὀφείλει 31 γίνεσθαι, δ θέλει ποιείτω: οὐχ άμαρτάνει: γαμείτωσαν. "Ός δὲ ἔστηκεν ἑδραῖος εν τῆ καρδία, μὴ 37

¹ δέω, bind, tie. ² λύσις, εως, ή, release, separation. ³ λύω, untie, loose. ⁴ γαμέω, marry. ⁵ άμαρτάνω, sin. ⁶ παρθένος, ου, ή, virgin. ⁷ θλῖψις, εως, ή, tribulation, persecution. ⁸ φείδομαι, spare, abstain. ⁹ συστέλλω, limit, shorten. ¹⁰ κλαίω, weep, weep for. ¹¹ ἀγοράζω, buy. ¹² κατέχω, hold back, hold fast. ¹³ χράομαι, use, make use of. ¹⁴ καταχράομαι, make full use of, use up. ¹⁵ παράγω, pass by, depart. ¹⁶ σχήμα, τος, τό, outward appearance, form. ¹⁷ ἀμέριμνος, free from care, free from anxiety. ¹⁸ ἄγαμος, ου, ή, unmarried. ¹⁹ μεριμνάω, be anxious, distracted. ²⁰ ἀρέσκω, please, serve. ²¹ μερίζω, divide, part. ²² συμφέρω, bring together, it is profitable. ²³ βρόχος, ου, ό, noose, noose or snare. ²⁴ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ²⁵ εὐσχήμων, honorable. ²⁶ εὐπρόσεδρος, devoted. ²⁷ ἀπερισπάστως, without distraction. ²⁸ ἀσχημονέω, act unbecomingly, disgracefully. ²⁹ νομίζω, suppose, think. ³⁰ ὑπέρακμος, past the bloom of youth, of full age. ³¹ ὀφείλω, owe, ought. ³² ἑδραῖος, steadfast, firm.

Πρὸς Κορινθίους Α 7:38 Byzantine NT

ἔχων ἀνάγκην, ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος, καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, τοῦ τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, ἐκαλῶς ποιεῖ. Ὅστε καὶ ὁ ἐκγαμίζων καλῶς ποιεῖ: ὁ δὲ μὴ 38 ἐκγαμίζων κρεῖσσον ποιεῖ. Γυνὴ δέδεται νόμῳ ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ ὁ 39 ἀνὴρ αὐτῆς: ἐὰν δὲ καὶ κοιμηθῷ ὁ ἀνήρ, ἐλευθέρα ἐστὶν ῷ θέλει γαμηθῆναι, μόνον ἐν κυρίῳ. Μακαριωτέρα δέ ἐστιν ἐὰν οὕτως μείνῃ, 40 κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην: δοκῶ δὲ κάγὼ πνεῦμα θεοῦ ἔχειν.

Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων, 11 οἴδαμεν ὅτι πάντες γνῶσιν 21 ἔχομεν. Ἡ 8 γνῶσις 22 φυσιοῖ, 31 ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ. 14 Εἰ δέ τις δοκεῖ εἰδέναι τι, 2 οὐδέπω 5 οὐδὲν ἔγνωκεν καθὼς δεῖ γνῶναι: εἰ δέ τις ἀγαπᾳ τὸν θεόν, 3 οὕτος ἔγνωσται ὑπ' αὐτοῦ. Περὶ τῆς βρώσεως 6 οὖν τῶν 4 εἰδωλοθύτων, 11 οἴδαμεν ὅτι οὐδὲν εἴδωλον 17 ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς θεὸς ἔτερος εἰ μὴ εἶς. Καὶ γὰρ εἴπερ 8 εἰσὶν λεγόμενοι θεοί, εἴτε ἐν 5 οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ γῆς: ὥσπερ 9 εἰσὶν θεοὶ πολλοί, καὶ κύριοι πολλοί: 6 ἀλλ' ἡμῖν εἶς θεὸς ὁ πατήρ, ἐξ οὖ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν: καὶ εἶς κύριος Ἰησοῦς χριστός, δι' οὖ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ. ἀλλ' 7 οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γνῶσις: 12 τινὲς δὲ τῆ συνειδήσει 10 τοῦ εἰδώλου 17 ἔως ἄρτι 21 ὡς εἰδωλόθυτον 11 ἐσθίουσιν, καὶ ἡ συνείδησις 20 αὐτῶν ἀσθενὴς οὖσα μολύνεται. 23 Βρῶμα 24 δὲ ἡμᾶς οὐ παρίστησιν 5 τῷ θεῷ: οὔτε γὰρ 8

¹ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ² παρθένος, ου, ἡ, virgin. ³ καλῶς, rightly, well. ⁴ ἐκγαμίζω, give in marriage, marry. ⁵ κρείσσων, stronger, more excellent. ⁶ δέω, bind, tie. ⁻ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ⁶ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ⁶ γαμέω, marry. ⅙ γνώμη, ης, ἡ, purpose, opinion. ⅙ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ⅙ γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ⅙ φυσιόω, puff or blow up, be arrogant. ⅙ οἰκοδομέω, build up, construct. ⅙ οἰνδέπω, not yet, still not. ⅙ βρῶσις, εως, ἡ, eating, food. ⅙ εἶδωλον, ου, τό, image, idol. ⅙ εἴπερ, if perhaps, if indeed. ⅙ ἄσπερ, just as, even as. ⅙ φυνιόησις, εως, ἡ, conscience. ⅙ ἄρτι, now, just now. ⅙ ασθενής, weak, infirm. ⅙ μολύνω, stain, soil. ⅙ βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ⅙ παρίστημι, be present, stand by.

Byzantine NT Πρὸς Κορινθίους Α 8:9

ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν,¹ οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα.² 9
Βλέπετε δὲ μήπως³ ἡ ἐξουσία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα⁴ γένηται τοῖς ἀσθενοῦσιν.⁵ Ἐὰν γάρ τις ἴδῃ σε τὸν ἔχοντα γνῶσιν⁶ ἐν εἰδωλείω̞ 10 κατακείμενον,⁵ οὐχὶ ἡ συνείδησις² αὐτοῦ ἀσθενοῦς¹⁰ ὄντος οἰκοδομηθήσεται¹¹ εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα¹² ἐσθίειν; Καὶ ἀπολεῖται ὁ 11 ἀσθενῶν⁵ ἀδελφὸς ἐπὶ τῇ σῇ¹³ γνώσει,⁶ δι' δν χριστὸς ἀπέθανεν; 12 Οὕτως¹⁴ δὲ ἁμαρτάνοντες¹⁵ εἰς τοὺς ἀδελφούς, καὶ τύπτοντες¹⁶ αὐτῶν τὴν συνείδησιν² ἀσθενοῦσαν,⁵ εἰς χριστὸν ἁμαρτάνετε.¹⁵ Διόπερ¹σ εἰ 13 βρῶμα¹ఠ σκανδαλίζει¹⁰ τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρέα²⁰ εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.¹⁰

Οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; Οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος; ²¹ Οὐχὶ Ἰησοῦν χριστὸν τὸν 9 κύριον ἡμῶν ἑώρακα; Οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ; Εἰ 2 ἄλλοις οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος, ἀλλά γε²² ὑμῖν εἰμι: ἡ γὰρ σφραγὶς ²³ τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς ²⁴ ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ. Ἡ ἐμὴ ἀπολογία ²⁵ τοῖς ἐμὲ 3 ἀνακρίνουσιν ²⁶ αὕτη ἐστίν. Μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πιεῖν 4; Μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἀδελφὴν γυναῖκα περιάγειν, ²⁸ ὡς καὶ οἱ 5 λοιποὶ ἀπόστολοι, καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ κυρίου, καὶ Κηφᾶς; ²⁹ Ἡ μόνος 6 ἐγὼ καὶ Βαρνάβας ³⁰ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν τοῦ μὴ ἐργάζεσθαι; ³¹ Τίς 7

¹ περισσεύω, abound, be rich. ² ὑστερέω, lack, need. ³ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ⁴ πρόσκομμα, τος, τό, stumbling, occasion of stumbling. ⁵ ἀσθενέω, be weak, sick. ⁶ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ⁷ εἰδωλεῖον, ου, τό, idol's temple, temple for an image. ⁸ κατάκειμαι, lie down, lie sick. ⁹ συνείδησις, εως, ἡ, conscience. ¹⁰ ἀσθενής, weak, infirm. ¹¹ οἰκοδομέω, build up, construct. ¹² εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ¹³ σός, your, yours. ¹⁴ οὕτως, thus, so. ¹⁵ ἀμαρτάνω, sin. ¹⁶ τύπτω, smite, beat. ¹⁷ διόπερ, therefore, for this very reason. ¹⁸ βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ¹⁹ σκανδαλίζω, cause to stumble. ²⁰ κρέας, τό, meat, flesh. ²¹ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ²² γέ, indeed, at least. ²³ σφραγίς, ῖδος, ἡ, seal, signet ring. ²⁴ ἀποστολή, ῆς, ἡ, apostleship, commission. ²⁵ ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense. ²⁶ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ²⁷ ἀδελφή, ῆς, ἡ, sister. ²⁸ περιάγω, lead around, go about. ²⁹ Κηφᾶς, ᾶ, ὁ, Cephas. ³⁰ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ³¹ ἐργάζομαι, work, word.

Πρὸς Κορινθίους Α 9:8

στρατεύεται δίοις όψωνίοις ποτέ; Τίς φυτεύει άμπελωνα, καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; "Η τίς ποιμαίνει ποίμνην, καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος 8 τῆς ποίμνης 7 οὐκ ἐσθίει; \mathbf{M} ὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ; 8 "Η οὐχὶ καὶ ὁ νόμος ταῦτα λέγει; Ἐν γὰρ τῷ Μωϋσέως νόμῷ 9 γέγραπται, Οὐ φιμώσεις βοῦν αλοῶντα. Μὴ τῶν βοῶν αμέλει 12 τῷ θεῷ; "Η δι' ἡμᾶς πάντως $^{^{13}}$ λέγει; Δ ι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη, ὅτι ἐπ' 10 έλπίδι ὀφείλει 14 ὁ ἀροτριῶν 15 ἀροτριᾶν, 15 καὶ ὁ ἀλοῶν 11 τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ μετέχειν 16 ἐπ' ἐλπίδι. Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ 17 11 ἐσπείραμεν, μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ¹⁸ θερίσομεν; ¹⁹ Εἰ ἄλλοι 12 τῆς ἐξουσίας ὑμῶν μετέχουσιν, οὐ μᾶλλον ἡμεῖς; Ἀλλ' οὐκ έχρησάμεθα20 τη έξουσία ταύτη, άλλὰ πάντα στέγομεν,21 ἵνα μὴ έγκοπήν 22 τινα δώμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ χριστοῦ. Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ 13 τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι 23 ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν, οἱ τῷ θυσιαστηρίω 24 προσεδρεύοντες 25 τῷ θυσιαστηρί 24 συμμερίζονται; 26 Οὕτως καὶ ὁ 14 κύριος διέταξεν 27 τοῖς τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν 28 ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν. Έγω δὲ οὐδενὶ ἐχρησάμην τούτων: οὐκ ἔγραψα δὲ 15 ταῦτα ἵνα οὕτως γένηται ἐν ἐμοί: καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν, ἢ τὸ καύχημά² μου ἵνα τις κενώση.³ Ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ 16 ἔστιν μοι καύχημα:²⁹ ἀνάγκη³¹ γάρ μοι ἐπίκειται:³² οὐαὶ³³ δέ μοι ἐστίν,

¹ στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ² δψώνιον, ου, τό, compensation, wages. ³ ποτέ, once, at some time. ⁴ φυτεύω, plant. ⁵ ἀμπελών, ώνος, ὁ, vineyard. ⁶ ποιμαίνω, shepherd, rule. ⁷ ποίμνη, ης, ή, flock. ⁸ γάλα, γαλακτος, τό, milk. ⁹ φιμόω, muzzle, silence. ¹⁰ βοῦς, ὁ, οχ, cow. ¹¹ ἀλοάω, thresh. ¹² μέλει, it is a care, it concerns. ¹³ πάντως, altogether, by all means. ¹⁴ ὀφείλω, owe, ought. ¹⁵ ἀροτριάω, plow. ¹⁶ μετέχω, partake of, share in. ¹⁷ πνευματικός, spiritual. ¹⁸ σαρκικός, fleshly, carnal. ¹⁹ θερίζω, reap, gather. ²⁰ χράομαι, use, make use of. ²¹ στέγω, endure, bear. ²² ἐγκοπή, ῆς, ἡ, hindrance, impediment. ²³ ἐργάζομαι, work, word. ²⁴ θυσιαστήριον, ου, τό, altar. ²⁵ προσεδρεύω, wait upon, minister to. ²⁶ συμμερίζομαι, partake with. ²⁷ διατάσσω, command, give orders to. ²⁸ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ²⁹ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ³⁰ κενόω, empty, make void. ³¹ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ³² ἐπίκειμαι, lie on, lie upon. ³³ οὐαί, woe! alas! woe!

Byzantine NT Πρὸς Κορινθίους Α 9:17

ἐὰν μὴ εὐαγγελίζωμαι. Εἰ γὰρ ἑκὼν¹ τοῦτο πράσσω,² μισθὸν³ ἔχω: εἰ 17 δὲ ἄκων, οἰκονομίαν πεπίστευμαι. Τίς οδν μοί ἐστιν ὁ μισθός; Ίνα 18 εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον θήσω τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ, εἰς τὸ μὴ καταχρήσασθαι τῆ ἐξουσία μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἐλεύθερος 19 γὰρ ὢν ἐκ πάντων, πᾶσιν ἐμαυτὸν᾽ ἐδούλωσα, το ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω. Ταὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους 20 κερδήσω: τοῖς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον, ἴνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω: τοῖς ἀνόμοις ώς ἄνομος, μὴ ὢν ἄνομος θεῷ ἀλ λ , 21 ἔννομος 13 χριστῷ, ἵνα κερδήσω 11 ἀνόμους. 12 Ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν 22 ώς ἀσθενής, 14 ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς 14 κερδήσω. 11 Τοῖς πᾶσιν γέγονα τὰ πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσω. Τοῦτο δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον, 23 ἴνα συγκοινωνὸς 16 αὐτοῦ γένωμαι. Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἐν σταδί φ^{17} 24 τρέχοντες 18 πάντες μεν τρέχουσιν, 19 είς δε λαμβάνει το βραβείον; 20 Οὕτως τρέχετε, 21 ἵνα καταλάβητε. 22 Πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος 23 πάντα 25 έγκρατεύεται:²⁴ ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν²⁵ στέφανον²⁶ λάβωσιν, ήμεῖς δὲ ἄφθαρτον. Έγὼ τοίνυν οὕτως τρέχω ός οὐκ ἀδήλως: 30 26 ούτως πυκτεύω, 31 ώς οὐκ ἀέρα 32 δέρων: 33 ἀλλ' ὑπωπιάζω 34 μου τὸ 27 σῶμα καὶ δουλαγωγῶ, 35 μήπως, 36 ἄλλοις κηρύξας, αὐτὸς ἀδόκιμος 37 γένωμαι.

¹ έκών, of one's own free will, voluntarily. ² πράσσω, do, perform. ³ μισθός, οῦ, ὁ, wages, reward. ⁴ ἄκων, unwilling. ⁵ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ⁶ ἀδάπανος, free, free of charge. ⁷ καταχράομαι, make full use of, use up. ⁸ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ⁹ ἐμαυτοῦ, of myself. ¹⁰ δουλόω, enslave, bring under subjection. ¹¹ κερδαίνω, gain, win. ¹² ἄνομος, lawless, without law. ¹³ ἔννομος, legal, lawful. ¹⁴ ἀσθενής, weak, infirm. ¹⁵ πάντως, altogether, by all means. ¹⁶ συγκοινωνός, οῦ, ὁ, partaker, participant. ¹⁷ στάδιον, οῦ, τό, stadia, length of a stadium. ¹⁸ τρέχω, run, exercise myself. ¹⁹ τρέχω, they run. ²⁰ βραβεῖον, ου, τό, prize. ²¹ τρέχω, you run. ²² καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ²³ ἀγωνίζομαι, contend, struggle. ²⁴ ἐγκρατεύομαι, exercise self-control. ²⁵ φθαρτός, perishable, corruptible. ²⁶ στέφανος, ου, ὁ, crown, garland. ²⁷ ἄφθαρτος, imperishable, immortal. ²⁸ τοίνυν, accordingly, therefore. ²⁹ τρέχω, I run. ³⁰ ἀδήλως, uncertainly, out of sight. ³¹ πυκτεύω, box. ³² ἀήρ, ος, ὁ, air. ³³ δέρω, beat, flay. ³⁴ ὑπωπιάζω, strike in the face, treat roughly. ³⁵ δουλαγωγέω, enslave, subjugate. ³⁶ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ³⁷ ἀδόκιμος, not passing the test, rejected.

Πρὸς Κορινθίους Α 10:2

Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ 10 τὴν νεφέλην 2 ἦσαν, καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διῆλθον, 3 καὶ 2 πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν ἐβαπτίσαντο ἐν τῆ νεφέλη² καὶ ἐν τῆ θαλάσση, καὶ πάντες τὸ αὐτὸ βρῶμα πνευματικὸν ἔφαγον, καὶ 3 πάντες τὸ αὐτὸ πόμα πνευματικὸν ἔπιον: ἔπινον γὰρ ἐκ πνευματικῆς 5 ἀκολουθούσης πέτρας: 7 ἡ δὲ πέτρα 7 ἡν ὁ χριστός. Άλλ 7 5 ούκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν ὁ θεός: κατεστρώθησαν γὰρ ἐν τῆ ἐρήμῳ. Ταῦτα δὲ τύποι ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι 6ήμᾶς ἐπιθυμητὰς 12 κακῶν, καθὼς κἀκεῖνοι 13 ἐπεθύμησαν. 14 Μηδὲ 7είδωλολάτραι 5 γίνεσθε, καθώς τινες αὐτῶν: ὥσπερ 6 γέγραπται, Έκάθισεν το λαός φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ ἀνέστησαν παίζειν. Μηδὲ 8 πορνεύωμεν, καθώς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν, καὶ ἔπεσον ἐν μιᾳ ήμέρα εἴκοσι²⁰ τρεῖς χιλιάδες. Μηδὲ ἐκπειράζωμεν²² τὸν χριστόν, 9 καθώς καί τινες αὐτῶν ἐπείρασαν, 23 καὶ ὑπὸ τῶν ὄφεων 24 ἀπώλοντο. 10 Μηδὲ γογγύζετε,25 καθώς καί τινες αὐτῶν ἐγόγγυσαν,25 ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ. Ταῦτα δὲ πάντα τύποι 11 συνέβαινον 27 ἐκείνοις: ἐγράφη δὲ πρὸς νουθεσίαν 28 ἡμῶν, εἰς οῦς τὰ τέλη 29 των αἰώνων κατήντησεν 30 $^{\circ}$ Ωστε ὁ δοκων ἑστάναι, βλεπέτω 12 μὴ πέση. Πειρασμὸς 1 ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ ἀνθρώπινος: 2 πιστὸς 13

¹ ἀγνοέω, not know, be unaware. ² νεφέλη, ης, ή, cloud. ³ διέρχομαι, cross over, pass through. ⁴ βρώμα, τος, τό, food, food of any kind. ⁵ πνευματικός, spiritual. ⁶ πόμα, τος, τό, drink. ⁷ πέτρα, ας, ή, rock. ⁸ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ⁹ καταστρώννυμι, lay low, overthrow. ¹⁰ ἔρημος, ου, ή, wilderness, desert. ¹¹ τύπος, ου, ό, mark, example. ¹² ἐπιθυμητής, οῦ, ό, one who desires, eager desirer of. ¹³ κἀκεῖνος, and he, and she. ¹⁴ ἐπιθυμέω, desire, long for. ¹⁵ εἰδωλολάτρης, ου, ό, image worshiper, idolater. ¹⁶ ὤσπερ, just as, even as. ¹⁷ καθίζω, seat, sit. ¹⁸ παίζω, play, amuse oneself. ¹⁹ πορνεύω, commit fornication, fornicate. ²⁰ εἴκοσι, twenty, 20. ²¹ χιλιάς, άδος, ή, thousand. ²² ἐκπειράζω, test thoroughly, tempt. ²³ πειράζω, test, tempt. ²⁴ ὄφις, εως, ό, snake, serpent. ²⁵ γογγύζω, mutter, murmur. ²⁶ ὁλοθρευτής, οῦ, ό, destroyer. ²⁷ συμβαίνω, come together, come to pass. ²⁸ νουθεσία, ας, ή, admonition, instruction. ²⁹ τέλος, ους, τό, end, purpose. ³⁰ καταντάω, come to, arrive. ³¹ πειρασμός, οῦ, ό, temptation, trial. ³² ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings.

Byzantine NT Πρὸς Κορινθίους Α 10:14

δὲ ὁ θεός, ὃς οὐκ ἐάσει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν, τοῦ δύνασθαι ὑμᾶς ὑπενεγκεῖν. 5

Διόπερ, ἀγαπητοί μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρείας. Ὠς 14 φρονίμοις λέγω, κρίνατε ὑμεῖς ὅ φημι. Τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας 16 ὁ εὐλογοῦμεν, 20 οὐχὶ κοινωνία τοῦ αἴματος τοῦ χριστοῦ ἐστίν; Τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν, 40 οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ ἐστίν; 17 Ὁτι εἶς ἄρτος, εν σῶμα, οἱ πολλοί ἐσμεν: οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν. Βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα: οὐχὶ οἱ 18 ἐσθίοντες τὰς θυσίας κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου εἰστίν; Τί οῦν 19 φημι; "Οτι εἴδωλόν τὶ ἐστιν; "Η ὅτι εἰδωλόθυτόν τὶ ἐστιν; Άλλ' ὅτι 20 ἃ θύει τὰ ἔθνη, δαιμονίοις θύει, ταὶ οὐ θεῷ: οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς τῶν δαιμονίων γίνεσθαι. Οὐ δύνασθε ποτήριον κυρίου 21 πίνειν καὶ ποτήριον δαιμονίων: οὐ δύνασθε τραπέζης κυρίου μετέχειν καὶ τραπέζης δαιμονίων. "Η παραζηλοῦμεν τὸν κύριον; 22 Μὴ ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἐσμέν;

¹ ἐάω, permit, allow. ² πειράζω, test, tempt. ³ πειρασμός, οῦ, ὁ, temptation, trial. ⁴ ἔκβασις, εως, ἡ, outcome, way out. ⁵ ὑποφέρω, endure, bear up under. ⁶ διόπερ, therefore, for this very reason. ⁷ φεύγω, flee, escape. ⁸ είδωλολατρεία, ας, ἡ, worship or service of an image. ⁹ φρόνιμος, prudent, wise. ¹⁰ ποτήριον, ου, τό, cup, drinking cup. ¹¹ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ¹² εὐλογέω, bless. ¹³ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ¹⁴ κλάω, break. ¹⁵ μετέχω, partake of, share in. ¹⁶ θυσία, ας, ἡ, sacrifice. ¹⁷ κοινωνός, οῦ, ὁ, partner, sharer. ¹⁸ θυσιαστήριον, ου, τό, altar. ¹⁹ εἴδωλον, ου, τό, image, idol. ²⁰ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ²¹ θύω, sacrifice, kill. ²² τράπεζα, ης, ἡ, table. ²³ παραζηλόω, provoke to jealousy, make jealous. ²⁴ ἰσχυρός, strong, mighty.

Πρὸς Κορινθίους Α 10:23

Πάντα μοι ἔξεστιν, 1 άλλ' οὐ πάντα συμφέρει. 2 Πάντα μοι ἔξεστιν, 1 23 άλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ. Μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητείτω, άλλὰ τὸ τοῦ 24 έτέρου ἕκαστος. Πᾶν τὸ ἐν μακέλλ $ω^*$ πωλούμενον * ἐσθίετε, μηδὲν 25 ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν: Τοῦ γὰρ κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ 26 πλήρωμα αὐτῆς. Εἰ δέ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων, καὶ θέλετε 27 πορεύεσθαι, πᾶν τὸ παρατιθέμενον 10 υμῖν ἐσθίετε, ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν. Έὰν δέ τις ὑμῖν εἴπη, Τοῦτο 28 εἰδωλόθυτόν ἐστιν, μὴ ἐσθίετε δι' ἐκεῖνον τὸν μηνύσαντα καὶ τὴν συνείδησιν: Τοῦ γὰρ κυρίου ή γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. 29 Συνείδησιν 7 δὲ λέγω, οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἑτέρου: ἵνα τί γὰρ ἡ ἐλευθερία α μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως; Εἰ ἐγὼ 30 γάριτι μετέχω, 14 τί βλασφημοῦμαι 15 ύπερ οδ εγώ εὐγαριστῶ; 16 Εἴτε 31 οὖν ἐσθίετε, εἴτε πίνετε, εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν θεοῦ ποιεῖτε. 32 Απρόσκοποι¹⁷ γίνεσθε καὶ Ἰουδαίοις καὶ Ἑλλησιν¹⁸ καὶ τῆ ἐκκλησία τοῦ θεοῦ: καθὼς κἀγὼ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω, 19 μὴ ζητῶν τὸ ἐμαυτοῦ 20 33 συμφέρον, άλλα τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσιν.

Μιμηταί²¹ μου γίνεσθε, καθώς κάγὼ χριστοῦ.

11

¹ ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ² συμφέρω, bring together, it is profitable. ³ οἰκοδομέω, build up, construct. ⁴ μάκελλον, ου, τό, meat market, food market. ⁵ πωλέω, sell. ⁶ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ⁷ συνείδησις, εως, ή, conscience. ⁸ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ⁹ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹⁰ παρατίθημι, set before, entrust. ¹¹ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ¹² μηνύω, make known, report. ¹³ ἐλευθερία, ας, ή, liberty, freedom. ¹⁴ μετέχω, partake of, share in. ¹⁵ βλασφημέω, revile, blaspheme. ¹⁶ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ¹⁷ ἀπρόσκοπος, blameless, giving no offense. ¹⁸ Έλλην, ηνος, ό, Greek, Hellene. ¹⁹ ἀρέσκω, please, serve. ²⁰ ἐμαυτοῦ, of myself. ²¹ μιμητής, οῦ, ὁ, imitator.

Byzantine NT Πρὸς Κορινθίους Α 11:2

Ἐπαιν $ilde{\omega}^1$ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὅτι πάντα μου μέμνησθε, $ilde{z}$ καὶ καθώς 2παρέδωκα ὑμῖν τὰς παραδόσεις³ κατέχετε. Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι, 3 ότι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ χριστός ἐστιν: κεφαλὴ δὲ γυναικός, ὁ άνήρ: κεφαλή δὲ χριστοῦ, ὁ θεός. Πᾶς ἀνήρ προσευχόμενος ἢ 4 προφητεύων, κατὰ κεφαλῆς ἔχων, καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Π ᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ προφητεύουσα 5 ἀκατακαλύπτ ω^{7} τῆ 5 κεφαλή, καταισχύνει την κεφαλην έαυτης: εν γάρ έστιν καὶ τὸ αὐτὸ τῆ ἐξυρημένη. Εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτεται γυνή, καὶ κειράσθω: εἰ 6δὲ αἰσχρὸν το κείρασθαι ἢ ξυρᾶσθαι, κατακαλυπτέσθω. ἐ Άνὴρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει 2 κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλήν, εἰκὼν 3 καὶ δόξα θεοῦ ὑπάρχων: γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός ἐστιν. Οὐ γάρ ἐστιν 8 άνηρ ἐκ γυναικός, άλλὰ γυνη ἐξ ἀνδρός: καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη άνηρ 🤊 διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα: διὰ τοῦτο ὀφείλει 12 ἡ 10γυνὴ ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ τοὺς ἀγγέλους. Πλὴν¹⁵ οὔτε 11 άνὴρ χωρὶς 16 γυναικός, οὔτε γυνὴ χωρὶς 16 ἀνδρός, ἐν κυρίῳ. 17 Ωσπερ 17 12 γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρός, οὕτως ιε καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικός, τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ. Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε: πρέπον ἐστὶν γυναῖκα 13 άκατακάλυπτον 7 τῷ θεῷ προσεύχεσθαι; "H οὐδὲ αὐτὴ ἡ φύσις 20 διδάσκει ύμᾶς, ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾶ 21 ἀτιμία 22 αὐτῷ ἐστίν; Γυνὴ δὲ 15 ἐὰν κομ \tilde{a} , 21 δόξα αὐτ $\tilde{\eta}$ ἐστίν. Ότι $\tilde{\eta}$ κόμ $\tilde{\eta}$ ἀντ $\tilde{\iota}^{24}$ περιβολαίου 25

¹ ἐπαινέω, praise, commend. ² μιμνήσκομαι, remember, recall. ³ παράδοσις, εως, ή, tradition, instruction. ⁴ κατέχω, hold back, hold fast. ⁵ προφητεύω, prophesy, foretell. ⁶ καταισχύνω, put to shame, shame. ⁷ ἀκατακάλυπτος, uncovered, not veiled. ⁸ ξυράω, shave. ⁹ κατακαλύπτω, cover up, veil. ¹⁰ κείρω, shear, cut off. ¹¹ αἰσχρός, shameful, base. ¹² ὀφείλω, owe, ought. ¹³ εἰκών, όνος, ἡ, image, likeness. ¹⁴ κτίζω, create, form. ¹⁵ πλήν, however, but. ¹⁶ χωρίς, separate, apart from (gen). ¹⁷ ὤσπερ, just as, even as. ¹⁸ οὕτως, thus, so. ¹⁹ πρέπω, be clearly seen, be fitting. ²⁰ φύσις, εως, ἡ, nature, inherent nature. ²¹ κομάω, have long hair, wear the hair long. ²² ἀτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. ²³ κόμη, ης, ἡ, (long) hair, hair. ²⁴ ἀντί, instead of, in place of. ²⁵ περιβόλαιον, ου, τό, covering, cloak.

Πρὸς Κορινθίους Α 11:16 Byzantine NT

δέδοται. Εἰ δέ τις δοκεῖ φιλόνεικος εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν 16 οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ θεοῦ.

Τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ ἐπαινῶ, ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖττον ἀλλ' εἰς 17τὸ ἡττον συνέρχεσθε. Πρῶτον μὲν γὰρ συνερχομένων τὸ ὑμῶν ἐν 18 ἐκκλησία, ἀκούω σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος ἐτι πιστεύω. Δ εῖ γὰρ καὶ αἰρέσεις εν ὑμῖν εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι φανεροὶ $\frac{10}{10}$ γένωνται ἐν ὑμῖν. Συνερχομένων οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτό, οὐκ ἔστιν 20 κυριακὸν 13 δεῖπνον 14 φαγεῖν. Έκαστος γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον 14 21 προλαμβάνει 15 ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ δς μὲν πεινᾳ, 16 δς δὲ μεθύει. 17 Μὴ 22 γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; "Η τῆς ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ καταφρονεῖτε, 18 καὶ καταισχύνετε 19 τοὺς μὴ ἔχοντας; $\overline{\text{T}}$ ί ὑμῖν εἴπω; Ἐπαινέσω ὑμᾶς ἐν τούτω; Οὐκ ἐπαινῶ. Ἐγὼ γὰρ παρέλαβον 23 ἀπὸ τοῦ κυρίου ὁ καὶ παρέδωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ κύριος Ἰησοῦς ἐν τῆ νυκτὶ ἡ παρεδίδοτο ἔλαβεν ἄρτον, καὶ εὐχαριστήσας εκλασεν 22 καὶ 24 είπεν, Λάβετε, φάγετε: τοῦτό μού ἐστιν τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλώμενον: 22 τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. 23 Ω σαύτως 24 καὶ 25 τὸ ποτήριον25 μετὰ τὸ δειπνῆσαι,26 λέγων, Τοῦτο τὸ ποτήριον55 ή καινη²⁷ διαθήκη²⁸ ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι: τοῦτο ποιεῖτε, ὁσάκις²⁹ αν πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. ²³ Οσάκις ²⁹ γὰρ ἄν ἐσθίητε τὸν ἄρτον 26

¹ φιλόνεικος, quarrelsome, contentious. ² συνήθεια, ας, ή, habit, custom. ³ παραγγέλλω, order, command. ⁴ ἐπαινέω, praise, commend. ⁵ κρείττων, stronger, more excellent. ⁶ ήττων, lesser, inferior. ⁷ συνέρχομαι, come together, come or go with. ⁸ σχίσμα, τος, τό, tear, division. ⁹ μέρος, ους, τό, part, portion. ¹⁰ αἴρεσις, εως, ή, choice, faction. ¹¹ δόκιμος, tested, approved. ¹² φανερός, manifest, apparent. ¹³ κυριακός, Lord's, of the Lord. ¹⁴ δεΐπνον, ου, τό, supper, dinner. ¹⁵ προλαμβάνω, take beforehand, take before. ¹⁶ πεινάω, hunger, am hungry. ¹⁷ μεθύω, be drunken, am drunk. ¹⁸ καταφρονέω, think little of, despise. ¹⁹ καταισχύνω, put to shame, shame. ²⁰ παραλαμβάνω, receive, take. ²¹ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ²² κλάω, break. ²³ ἀνάμνησις, εως, ή, remembrance, reminder. ²⁴ ώσαύτως, likewise. ²⁵ ποτήριον, ου, τό, cup, drinking cup. ²⁶ δειπνέω, eat, dine. ²⁷ καινός, new, fresh. ²⁸ διαθήκη, ης, ή, covenant, will. ²⁹ δσάκις, as often as.

Byzantine NT Πρὸς Κορινθίους Α 11:27

τοῦτον, καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο πίνητε, τὸν θάνατον τοῦ κυρίου καταγγέλλετε ἄχρι οἱ ἄν ἔλθη. ဤστε ὅς ἄν ἐσθίη τὸν ἄρτον τοῦτον 27 ἢ πίνη τὸ ποτήριον τοῦ κυρίου ἀναξίως τοῦ κυρίου, ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἴματος τοῦ κυρίου. Δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος 28 ἑαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω, καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω. Ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων ἀναξίως, κρίμα ἐαυτῷ ἐσθίει καὶ 29 πίνει, μὴ διακρίνων τὸ σῶμα τοῦ κυρίου. Διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ 30 ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι, καὶ κοιμῶνται ἱκανοί. Εἰ γὰρ ἑαυτοὺς 31 διεκρίνομεν, οὐκ ἄν ἐκρινόμεθα. Κρινόμενοι δέ, ὑπὸ κυρίου 32 παιδευόμεθα, ἡνα μὴ σὺν τῷ κόσμῷ κατακριθῶμεν. ἡνα ποστε, 33 ἀδελφοί μου, συνερχόμενοι ἱεὶς τὸ φαγεῖν, ἀλλήλους ἐκδέχεσθε. ἱε Εὶ 34 δὲ τις πεινᾳ, ἐν οἴκῷ ἐσθιέτω: ἵνα μὴ εἰς κρίμα συνέρχησθε. ἡνα δὲ Τὰ δὲ λοιπά, ὡς ἄν ἔλθω, διατάξομαι. ἱε

Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, 19 ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν. 20 Οἴδατε 12 ὅτι ὅτε ἔθνη ἦτε πρὸς τὰ εἴδωλα 21 τὰ ἄφωνα, 22 ὡς ἂν ἤγεσθε, ἀπαγόμενοι. 23 Διὸ γνωρίζω 24 ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν πνεύματι θεοῦ λαλῶν 3 λέγει ἀνάθεμα 25 Ἰησοῦν: καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν, Κύριον Ἰησοῦν, εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἀγίω.

¹ ποτήριον, ου, τό, cup, drinking cup. ² καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ³ ἄχρι, as far as, up to (gen). ⁴ ἀναξίως, in an unworthy or improper manner. ⁵ ἔνοχος, involved in, liable. ⁶ δοκιμάζω, prove, approve. ⁷ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ⁸ διακρίνω, discriminate, judge. ⁹ ἀσθενής, weak, infirm. ¹⁰ ἄρρωστος, sick, ill. ¹¹ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ¹² ἱκανός, sufficient, able. ¹³ παιδεύω, teach, educate. ¹⁴ κατακρίνω, condemn. ¹⁵ συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹⁶ ἐκδέχομαι, await, expect. ¹⁷ πεινάω, hunger, am hungry. ¹⁸ διατάσσω, command, give orders to. ¹⁹ πνευματικός, spiritual. ²⁰ ἀγνοέω, not know, be unaware. ²¹ εἴδωλον, ου, τό, image, idol. ²² ἄφωνος, speechless, mute. ²³ ἀπάγω, lead away, lead. ²⁴ γνωρίζω, make known, declare. ²⁵ ἀνάθεμα, τος, τό, accursed, curse.

Πρὸς Κορινθίους Α 12:4

Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσίν, τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα. Καὶ διαιρέσεις 4
διακονιῶν ἐεἰσίν, καὶ ὁ αὐτὸς κύριος. Καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων 6
εἰσίν, ὁ δὲ αὐτός ἐστιν θεός, ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. Ἐκάστῳ 7
δὲ δίδοται ἡ φανέρωσις τοῦ πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον. ΤΩ μὲν 8
γὰρ διὰ τοῦ πνεύματος δίδοται λόγος σοφίας, ἄλλῳ δὲ λόγος
γνώσεως, κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα: ἐτέρῳ δὲ πίστις, ἐν τῷ αὐτῷ 9
πνεύματι: ἄλλῳ δὲ χαρίσματα ἱαμάτων ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι: 10
ἄλλῳ δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων, ἄλλῳ δὲ προφητεία, ὁ ἄλλῳ δὲ διακρίσεις πνευμάτων, ἐτέρῳ δὲ γένη γλωσσῶν, ἄλλῳ δὲ ἐρμηνεία
γλωσσῶν: πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεί τὸ εν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, 11
διαιροῦν ἱδία ἑκάστω καθὼς βούλεται.
διαιροῦν ἱδὶ ἐκάστω καθὼς βούλεται.
διαιροῦν ἱδὶ ἐκάστω καθὼς βούλεται.
διαιροῦν ἐνεργὰ ἐνεργεί ἐνεργεί ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, 11

Καθάπερ¹⁶ γὰρ τὸ σῶμα ἕν ἐστιν, καὶ μέλη¹⁷ ἔχει πολλά, πάντα δὲ τὰ 12 μέλη¹⁷ τοῦ σώματος τοῦ ἑνός, πολλὰ ὄντα, ἕν ἐστιν σῶμα: οὕτως καὶ ὁ χριστός. Καὶ γὰρ ἐν ἑνὶ πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς εν σῶμα 13 ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἔλληνες,¹⁸ εἴτε δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι:¹⁹ καὶ πάντες εἰς εν πνεῦμα ἐποτίσθημεν.²⁰ Καὶ γὰρ τὸ 14 σῶμα οὐκ ἔστιν εν μέλος¹⁷ ἀλλὰ πολλά. Ἐὰν εἴπη ὁ πούς, Ὅτι οὐκ 15 εἰμὶ χείρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος: οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; Καὶ ἐὰν εἴπη τὸ οὖς,²¹ Ὅτι οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, οὐκ εἰμὶ ἐκ

¹ διαίρεσις, εως, ή, division, variety. ² χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ³ διακονία, ας, ή, waiting at table, service. ⁴ ἐνέργημα, τος, τό, effect, activity. ⁵ ἐνεργέω, work, effect. ⁶ φανέρωσις, εως, ή, disclosure, announcement. ⁷ συμφέρω, bring together, it is profitable. ⁸ γνώσις, εως, ή, wisdom, knowledge. ⁹ ἴαμα, τος, τό, healing, curing. ¹⁰ προφητεία, ας, ή, prophecy. ¹¹ διάκρισις, εως, ή, act of passing judgment. ¹² γένος, ους, τό, race, kind. ¹³ ἑρμηνεία, ας, ή, interpretation, translation. ¹⁴ διαιρέω, distribute, divide. ¹⁵ βούλομαι, wish, will. ¹⁶ καθάπερ, even as, just as. ¹⁷ μέλος, ους, τό, member, limb. ¹⁸ Έλλην, ηνος, ό, Greek, Hellene. ¹⁹ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ²⁰ ποτίζω, give drink to, cause to drink. ²¹ οῦς, ους, τό, ear.

Byzantine NT Πρὸς Κορινθίους Α 12:17

τοῦ σώματος: οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; Εἰ ὅλον τὸ 17 σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή; Εἰ ὅλον ἀκοή, ποῦ ἡ ὄσφρησις; 3 18 Νυνὶ δὲ ὁ θεὸς ἔθετο τὰ μέλη εν ἕκαστον αὐτῶν ἐν τῷ σώματι, καθως ήθέλησεν. Εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα εν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; Νῦν δὲ 19 πολλὰ μὲν μέλη, εν δὲ σῶμα. Οὐ δύναται δὲ ὁ ὀφθαλμὸς εἰπεῖν τῆ 21 χειρί, Χρείαν σου οὐκ ἔχω: ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσίν, Χρείαν ύμῶν οὐκ ἔχω. Ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη 5 τοῦ 22 σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν, ἀναγκαῖά ἐστιν: καὶ ἃ δοκοῦμεν 23ἀτιμότερα είναι τοῦ σώματος, τούτοις τιμὴν 10 περισσοτέραν 11 καὶ τὰ ἀσχήμονα 13 περιτίθεμεν:12 ήμ $\tilde{\omega}$ ν εὐσχημοσ $\dot{\omega}$ ύνην $\dot{\omega}$ περισσοτέραν 11 ἔχει: τὰ δὲ εὐσχήμονα 15 ἡμῶν οὐ χρείαν 6 ἔχει: ἀλλ' ο 24 θεὸς συνεκέρασεν 16 τὸ σῶμα, τῷ ὑστεροῦντι 17 περισσοτέραν 11 δοὺς τιμήν, 10 ἵνα μὴ ή σχίσματα 18 ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ 25 άλλήλων μεριμνῶσιν 19 τὰ μέλη. 5 Καὶ εἴτε πάσχει 20 ε̈ν μέλος, 5 συμπάσχει²¹ πάντα τὰ μέλη: ἐἴτε δοξάζεται ε̈ν μέλος, συγχαίρει²² πάντα τὰ μέλη. ἡ Υμεῖς δέ ἐστε σῶμα χριστοῦ, καὶ μέλη ἐκ μέρους. 23 27 Καὶ οῦς μὲν ἔθετο ὁ θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησία πρῶτον ἀποστόλους, 28 δεύτερον 24 προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα 25 δυνάμεις, εἶτα 26 χαρίσματα²⁷ ἰαμάτων,²⁸ ἀντιλήψεις,²⁹ κυβερνήσεις,³⁰ γένη³¹ γλωσσῶν.

¹ποῦ, where?. ² ἀκοή, ῆς, ἡ, hearing, report. ³ ὄσφρησις, εως, ἡ, sense of smell, nose. ⁴ νυνί, now, already. ⁵ μέλος, ους, τό, member, limb. 6 χρεία, ας, ἡ, need, necessity. ⁷ ἀσθενής, weak, infirm. ⁸ ἀναγκαῖος, necessary, essential. ⁹ ἄτιμος, without honor, dishonored. ¹⁰ τιμή, ῆς, ἡ, honor, price. ¹¹περισσός, excessive, abundant. ¹²περιτίθημι, place around, put around. ¹³ ἀσχήμων, unseemly, indecent. ¹⁴ εὐσχημοσύνη, ης, ἡ, propriety, seemliness. ¹⁵ εὐσχήμων, honorable. ¹⁶ συγκεράννυμι, blend, unite. ¹⁷ ὑστερέω, lack, need. ¹⁸ σχίσμα, τος, τό, tear, division. ¹⁹ μεριμνάω, be anxious, distracted. ²⁰ πάσχω, suffer, am acted upon. ²¹ συμπάσχω, suffer with, suffer together with. ²² συγχαίρω, rejoice with. ²³ μέρος, ους, τό, part, portion. ²⁴ δεύτερος, second. ²⁵ ἔπειτα, then, after this. ²⁶ εἶτα, then, thereafter. ²⁷ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ²⁸ ἴαμα, τος, τό, healing, curing. ²⁹ ἀντίληψις, εως, ἡ, help, ministration. ³⁰ κυβέρνησις, εως, ἡ, administration, governing. ³¹ γένος, ους, τό, race, kind.

Πρὸς Κορινθίους Α 12:29 Byzantine NT

Μὴ πάντες ἀπόστολοι; Μὴ πάντες προφῆται; Μὴ πάντες 29 διδάσκαλοι; Μὴ πάντες δυνάμεις; Μὴ πάντες χαρίσματα¹ ἔχουσιν 30 ἰαμάτων;² Μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσιν; Μὴ πάντες διερμηνεύουσιν;³ Ζηλοῦτε⁴ δὲ τὰ χαρίσματα¹ τὰ κρείττονα.⁵ Καὶ ἔτι 31 καθ' ὑπερβολὴν ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι.

Έὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἡχῶν ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. Καὶ ἐὰν ἔχω 2 προφητείαν, καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὅστε ὅρη μεθιστάνειν, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθέν εἰμι. Καὶ ἐὰν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καυθήσωμαι, τα ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ἀφελοῦμαι. ΤΗ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται: ἡ ἀγάπη 4 οὐ ζηλοῖ: ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται. οὐ φυσιοῦται, οὐκ ἀσχημονεῖ, 5 οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτής, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ τὸ κακόν, οὐ 6 χαίρει ἐπὶ τῆ ἀδικία, συγχαίρει δὲ τῆ ἀληθεία, πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει. ΤΗ ἀγάπη 8 οὐδέποτε ἐκπίπτει: ἐκπίπτει: ἔτε γνῶσις, καταργηθήσεται. Έκ μέρους 9

¹χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ²ἴαμα, τος, τό, healing, curing. ³διερμηνεύω, translate, interpret. ⁴ζηλόω, be zealous, am jealous. ⁵ κρείττων, stronger, more excellent. ⁶ὑπερβολή, ῆς, ἡ, excess, superiority. ⁷δείκνυμι, show, point out. ⁸χαλκός, οῦ, ὁ, money, copper or bronze. ⁹ἢχέω, sound, ring out. ¹⁰ κύμβαλον, ου, τό, cymbal. ¹¹ ἀλαλάζω, cry aloud, wail loudly. ¹² προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ¹³ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹⁴ γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹⁵ μεθίστημι, remove, turn away. ¹⁶ ψωμίζω, feed with morsels, feed. ¹⁷ καίω, burn, ignite. ¹⁸ ὡφελέω, profit, help. ¹⁹ μακροθυμέω, be patient, suffer long. ²⁰χρηστεύομαι, be kind, loving. ²¹ περπερεύομαι, boast, brag. ²² φυσιόω, puff or blow up, be arrogant. ²³ ἀσχημονέω, act unbecomingly, disgracefully. ²⁴ παροξύνω, provoke, irritate. ²⁵ λογίζομαι, calculate, consider. ²⁶ ἀδικία, ας, ἡ, unrighteousness. ²⁷ συγχαίρω, rejoice with. ²⁸ στέγω, endure, bear. ²⁹ ἐλπίζω, hope, hope for. ³⁰ ὑπομένω, tarry, endure. ³¹ οὐδέποτε, never. ³² ἐκπίπτω, fall away, fall out. ³³ καταργέω, make ineffective, abolish. ³⁴ παύω, cause to cease. ³⁵ μέρος, ους, τό, part, portion.

Byzantine NT Πρὸς Κορινθίους Α 13:10

δὲ γινώσκομεν, καὶ ἐκ μέρους¹ προφητεύομεν:² ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ 10 τέλειον,³ τότε τὸ ἐκ μέρους¹ καταργηθήσεται.⁴ "Ότε ἤμην νήπιος,⁵ ὡς 11 νήπιος⁵ ἐλάλουν, ὡς νήπιος⁵ ἐφρόνουν,˚ ὡς νήπιος⁵ ἐλογιζόμην:⁻ ὅτε δὲ γέγονα ἀνήρ, κατήργηκα⁴ τὰ τοῦ νηπίου.⁵ Βλέπομεν γὰρ ἄρτι⁵ δι' 12 ἐσόπτρου° ἐν αἰνίγματι,¹⁰ τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον: ἄρτι⁵ γινώσκω ἐκ μέρους,¹ τότε δὲ ἐπιγνώσομαι¹¹ καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην.¹¹ 13 Νυνὶ¹² δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα: μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.

Διώκετε¹³ τὴν ἀγάπην: ζηλοῦτε¹⁴ δὲ τὰ πνευματικά, ¹⁵ μᾶλλον δὲ ἴνα 14 προφητεύητε. ² Ὁ γὰρ λαλῶν γλώσση οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ, ἀλλὰ τῷ 2 θεῷ: οὐδεὶς γὰρ ἀκούει, πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια. ¹⁶ Ὁ δὲ 3 προφητεύων ² ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν ¹⁷ καὶ παράκλησιν ¹⁸ καὶ παραμυθίαν. ¹⁹ Ὁ λαλῶν γλώσση ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ, ²⁰ ὁ δὲ 4 προφητεύων ² ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. ²⁰ Θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν 5 γλώσσαις, μᾶλλον δὲ ἴνα προφητεύητε: ² μείζων γὰρ ὁ προφητεύων ² ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις, ἐκτὸς ²¹ εἰ μὴ διερμηνεύει, ²² ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν ¹⁷ λάβη. Νυνὶ ¹² δέ, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις 6 λαλῶν, τί ὑμᾶς ἀφελήσω, ²³ ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει, ²⁴ ἢ ἐν γνώσει, ²⁵ ἢ ἐν προφητείᾳ ²⁶ ἢ ἐν διδαχῆ; ²⁷ Όμως ²⁸ τὰ ἄψυχα ²⁰ 7

¹ μέρος, ους, τό, part, portion. ² προφητεύω, prophesy, foretell. ³ τέλειος, complete, perfect. ⁴ καταργέω, make ineffective, abolish. ⁵ νήπιος, infant, child. ⁶ φρονέω, think, judge. ⁷ λογίζομαι, calculate, consider. ⁸ ἄρτι, now, just now. ⁹ ἔσοπτρον, ου, τό, mirror. ¹⁰ αἴνιγμα, τος, τό, riddle, enigma. ¹¹ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹² νυνί, now, already. ¹³ διώκω, pursue, persecute. ¹⁴ ζηλόω, be zealous, am jealous. ¹⁵ πνευματικός, spiritual. ¹⁶ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹⁷ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ¹⁸ παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ¹⁹ παραμυθία, ας, ἡ, encouragement, comfort. ²⁰ οἰκοδομέω, build up, construct. ²¹ ἐκτός, aside from, besides. ²² διερμηνεύω, translate, interpret. ²³ ὡφελέω, profit, help. ²⁴ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ²⁵ γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ²⁶ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ²⁷ διδαχή, ῆς, ἡ, teaching, instruction. ²⁸ ὅμως, yet, nevertheless. ²⁹ ἄψυχος, inanimate, lifeless.

Πρὸς Κορινθίους Α 14:8 Byzantine NT

φωνὴν διδόντα, εἴτε αὐλός, εἴτε κιθάρα, εἰν διαστολὴν τοῖς φθόγγοις μὴ διδῶ, πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον ἢ τὸ κιθαριζόμενον; Καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον φωνὴν σάλπιγξ δῷ, τίς 8 παρασκευάσεται εἰς πόλεμον; Ούτως καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης 🤊 έὰν μὴ εὔσημον λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον; Έσεσθε γὰρ εἰς ἀέρα 12 λαλοῦντες. Τοσαῦτα, 13 εἰ τύχοι, 14 γένη 15 10 φωνών ἐστὶν ἐν κόσμω καὶ οὐδὲν αὐτῶν ἄφωνον. 16 Έὰν οὖν μὴ εἰδῶ 11την δύναμιν της φωνης, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος, καὶ ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ βάρβαρος.¹⁷ Οὕτως καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ¹⁸ ζηλωταί¹⁹ ἐστε 12 πνευμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν 20 τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε ἵνα περισσεύητε. $^{^{21}}$ Δ ιόπερ $^{^{22}}$ δ λαλών γλώσση προσευχέσθω ίνα 13 διερμηνεύη. Εάν γάρ προσεύχωμαι γλώσση, τὸ πνεῦμά μου 14 προσεύχεται, ὁ δὲ νοῦς 24 μου ἄκαρπός 25 ἐστιν. Τί οὖν ἐστίν; 15 Προσεύξομαι τῷ πνεύματι, προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοΐ: 24 ψαλῶ 26 τῷ πνεύματι, ψαλ $\tilde{\omega}^{26}$ δὲ καὶ τῷ νοϊ. Έπεὶ εἀν εὐλογήσης τῷ 16 πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν²ε τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου² πῶς ἐρεῖ τὸ Ἀμὴν ἐπὶ τῆ σῆ 30 εὐχαριστία, 31 ἐπειδὴ 32 τί λέγεις οὐκ οἶδεν; Σ ὺ μὲν γὰρ 17 καλῶς 33 εὐχαριστεῖς 34 ἀλλ' ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδομεῖται 35 Εὐχαριστῶ 34 18 τῷ θεῷ μου, πάντων ὑμῶν μᾶλλον γλώσσαις λαλῶν: ἀλλ' ἐν 19

¹ αὐλός, οῦ, ὁ, flute, pipe. ² κιθάρα, ας, ἡ, lyre, harp. ³ διαστολή, ῆς, ἡ, difference, distinction. ⁴ φθόγγος, ου, ὁ, tone, voice. ⁵ αὐλέω, play a flute, play the flute. ⁶ κιθαρίζω, play the lyre, harp. ⁷ ἄδηλος, unseen, indistinct. ⁸ σάλπιγξ, ιγγος, ἡ, trumpet. ⁹ παρασκευάζω, prepare, make ready. ¹⁰ πόλεμος, ου, ὁ, war, battle. ¹¹ εὔσημος, clear, distinct. ¹² ἀήρ, ος, ὁ, air. ¹³ τοσοῦτος, so great, so much. ¹⁴ τυγχάνω, obtain, happen. ¹⁵ γένος, ους, τό, race, kind. ¹⁶ ἄφωνος, speechless, mute. ¹⁷ βάρβαρος, barbarous, barbarian. ¹⁸ ἐπεί, when, since. ¹⁹ ζηλωτής, οῦ, ὁ, Zealot, zealot. ²⁰ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ²¹ περισσεύω, abound, be rich. ²² διόπερ, therefore, for this very reason. ²³ διερμηνεύω, translate, interpret. ²⁴ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ²⁵ ἄκαρπος, unfruitful, barren. ²⁶ ψάλλω, sing, sing praise. ²⁷ εὐλογέω, bless. ²⁸ ἀναπληρόω, fill up, fulfill. ²⁹ ἰδιώτης, ου, ὁ, unskilled or ungifted person, amateur. ³⁰ σός, your, yours. ³¹ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ³² ἐπειδή, since, because. ³³ καλῶς, rightly, well. ³⁴ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ³⁵ οἰκοδομέω, build up, construct.

Byzantine NT Πρὸς Κορινθίους Α 14:20

ἐκκλησία θέλω πέντε¹ λόγους διὰ τοῦ νοός² μου λαλῆσαι, ἵνα καὶ ἄλλους κατηχήσω,³ ἢ μυρίους⁴ λόγους ἐν γλώσσῃ.

Άδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν: ἀλλὰ τῆ κακίᾳ νηπιάζετε, 20 ταῖς δὲ φρεσὶν τέλειοι γίνεσθε. Ἐν τῷ νόμῷ γέγραπται ὅτι Ἐν 21 ἑτερογλώσσοις καὶ ἐν χείλεσιν ἐτέροις λαλήσω τῷ λαῷ τούτῷ, καὶ οὐδ' οὕτως εἰσακούσονταί μου, λέγει κύριος. Ὠστε αἱ γλώσσαι εἰς 22 σημεῖόν εἰσιν, οὐ τοῖς πιστεύουσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις: ἡ δὲ προφητεία, οὐ τοῖς ἀπίστοις, ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. Ἑὰν οὖν 23 συνέλθη ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ πάντες γλώσσαις λαλῶσιν, εἰσέλθωσιν δὲ ἰδιῶται ἡ ἄπιστοι, ἐ οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε; Ἑὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν, ἐ εἰσέλθη δέ τις ἄπιστος 24 ἡ ἰδιώτης, ἱ ἐλέγχεται ἡ ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων, καὶ 25 οὕτως τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ φανερὰ ἡ γίνεται: καὶ οὕτως πεσών ἐπὶ πρόσωπον προσκυνήσει τῷ θεῷ ἀπαγγέλλων το τι Ὁ θεὸς ὅντως ἐδ ὑμῖν ἐστιν.

Τί οὖν ἐστίν, ἀδελφοί; "Οταν συνέρχησθε, ¹⁴ ἔκαστος ὑμῶν ψαλμὸν ²⁴ 26 ἔχει, διδαχὴν ²⁵ ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἀποκάλυψιν ²⁶ ἔχει, ἑρμηνείαν ²⁷ ἔχει. Πάντα πρὸς οἰκοδομὴν ²⁸ γινέσθω. Εἴτε γλώσση τις λαλεῖ, κατὰ 27

¹ πέντε, five, 5. ² νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ³ κατηχέω, teach by word of mouth. ⁴ μυρίοι, ten thousand, innumerable. ⁵ φρήν, φρενός, ἡ, thinking, understanding. ⁶ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ⁷ νηπιάζω, be (as) a child, babe. ⁸ τέλειος, complete, perfect. ⁹ έτερόγλωσσος, of another tongue. ¹⁰ χείλος, ους, τό, lip, edge. ¹¹ εἰσακούω, listen, hear. ¹² ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹³ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ¹⁴ συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹⁵ ἰδιώτης, ου, ὁ, unskilled or ungifted person, amateur. ¹⁶ μαίνομαι, rage, be furious. ¹⁷ προφητεύω, prophesy, foretell. ¹⁸ ἐλέγχω, convict, reprove. ¹⁹ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ²⁰ κρυπτός, hidden, secret. ²¹ φανερός, manifest, apparent. ²² ἀπαγγέλλω, announce, report. ²³ ὄντως, really, indeed. ²⁴ ψαλμός, οῦ, ὁ, song of praise, psalm. ²⁵ διδαχή, ῆς, ἡ, teaching, instruction. ²⁶ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ²⁷ ἑρμηνεία, ας, ἡ, interpretation, translation. ²⁸ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification.

Πρὸς Κορινθίους Α 14:28 Byzantine NT

δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ ἀνὰ¹ μέρος,² καὶ εἶς διερμηνευέτω:³ ἐὰν 28 δὲ μὴ ῇ διερμηνευτής,⁴ σιγάτω⁵ ἐν ἐκκλησίᾳ: ἑαυτῷ δὲ λαλείτω καὶ τῷ θεῷ. Προφῆται δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλείτωσαν, καὶ οἱ ἄλλοι 29 διακρινέτωσαν. εὰν δὲ ἄλλῳ ἀποκαλυφθῆ καθημένῳ, ὁ πρῶτος 30 σιγάτω. Δύνασθε γὰρ καθ' ἔνα πάντες προφητεύειν, είνα πάντες 31 μανθάνωσιν, καὶ πάντες παρακαλῶνται: καὶ πνεύματα προφητῶν 32 προφήταις ὑποτάσσεται. Οὐ γάρ ἐστιν ἀκαταστασίας¹ ὁ θεός, 33 ἀλλὰ εἰρήνης, ὡς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἀγίων.

Αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν: οὐ γὰρ ἐπιτέτραπται 34 αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλ' ὑποτάσσεσθαι, ακαθώς καὶ ὁ νόμος λέγει. Εἰ δέ 35 τι μαθεῖν θέλουσιν, ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν: αἰσχρὸν γάρ ἐστιν γυναιξὶν ἐν ἐκκλησία λαλεῖν. "Η ἀφ' ὑμῶν ὁ 36 λόγος τοῦ θεοῦ ἐξῆλθεν; "Η εἰς ὑμᾶς μόνους κατήντησεν; 4

Εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευματικός, εἰνωσκέτω ανράφω 37 0 ὑμῖν, ὅτι κυρίου εἰσὶν ἐντολαί. Εἰ δέ τις ἀγνοεῖ, ανροείτω. 38

 Ω στε, ἀδελφοί, ζηλοῦτε το προφητεύειν, καὶ το λαλεῖν γλώσσαις μὴ 39 κωλύετε: πάντα εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω. 40

¹ἀνά, upwards, upon. ² μέρος, ους, τό, part, portion. ³ διερμηνεύω, translate, interpret. ⁴ διερμηνευτής, οῦ, ὁ, interpreter, translator. ⁵ σιγάω, be silent, become silent. ⁶ διακρίνω, discriminate, judge. ⁻ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ⁶ προφητεύω, prophesy, foretell. ⁶ μανθάνω, learn, ascertain. ¹⁰ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ¹¹ ἀκαταστασία, ας, ἡ, distrurbance, disorder. ¹² ἐπιτρέπω, permit, allow. ¹³ αἰσχρός, shameful, base. ¹⁴ καταντάω, come to, arrive. ¹⁵ πνευματικός, spiritual. ¹⁶ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹⁻ ἀγνοέω, not know, be unaware. ¹⁶ ξηλόω, be zealous, am jealous. ¹⁶ κωλύω, forbid, hinder. ²⁰ εὐσχημόνως, becomingly, properly. ²¹ τάξις, εως, ἡ, arranging, order.

Byzantine NT Πρὸς Κορινθίους Α 15:2

Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ 15 παρελάβετε, εν ῷ καὶ ἐστήκατε, δι' οῦ καὶ σώζεσθε: τίνι λόγω 2 εὐηγγελισάμην ὑμῖν, εἰ κατέχετε, εκτὸς εἰ μὴ εἰκῆ έπιστεύσατε. 3Παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις, ὃ καὶ παρέλαβον, ὅτι χριστὸς ἀπέθανεν ύπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γραφάς: καὶ ὅτι ἐτάφη: ْ καὶ ὅτι ἐγήγερται τῆ τρίτη ἡμέρα κατὰ τὰς γραφάς: καὶ ὅτι ὤφθη 5 Kηφ $ilde{a}$, 7 ε $ilde{i}$ το $ilde{i}$ ς δώδεκα: ἔπειτα 7 ὤφθη ἐπάνω 10 πεντακοσίοις 11 6 άδελφοῖς ἐφάπαξ, 2 ἐξ ὧν οἱ πλείους μένουσιν ἔως ἄρτι, 3 τινὲς δὲ καὶ ἐκοιμήθησαν: 14 ἔπειτα 9 ὤφθη Ἰακώβω, 15 εἶτα 8 τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν: 7 ἔσχατον δὲ πάντων, ώσπερεὶ τῷ ἐκτρώματι, σ ἄφθη κάμοί. Ἐγὼ 8 γάρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος 18 τῶν ἀποστόλων, ὃς οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς 19 καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι 20 ἐδίωξα 21 τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ. Χάριτι δὲ θεοῦ 10εἰμι ὅ εἰμι, καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ οὐ κενη 22 ἐγενήθη, ἀλλὰ περισσότερον 23 αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα, 24 οὐκ ἐγὼ δέ, ἀλλ' ή χάρις τοῦ θεοῦ ἡ σὺν ἐμοί. Εἴτε οὖν ἐγώ, εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτως κηρύσσομεν 11 καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε.

Εἰ δὲ χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς λέγουσίν τινες 12 ἐν ὑμῖν ὅτι ἀνάστασις² νεκρῶν οὐκ ἔστιν; Εἰ δὲ ἀνάστασις² νεκρῶν 13 οὐκ ἔστιν, οὐδὲ χριστὸς ἐγήγερται: εἰ δὲ χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, 14

¹ γνωρίζω, make known, declare. ² παραλαμβάνω, receive, take. ³ κατέχω, hold back, hold fast. ⁴ ἐκτός, aside from, besides. ⁵ εἰκῆ, without cause or reason, vainly. ⁶ θάπτω, bury. ⁷ Κηφᾶς, ᾶ, ὁ, Cephas. ⁸ εἶτα, then, thereafter. ⁹ ἔπειτα, then, after this. ¹⁰ ἐπάνω, above, over (gen). ¹¹ πεντακόσιοι, five hundred, 500. ¹² ἐφάπαξ, once for all, once. ¹³ ἄρτι, now, just now. ¹⁴ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ¹⁵ Ἰάκωβος, James, Jacob. ¹⁶ ώσπερεί, like, as. ¹⁷ ἔκτρωμα, τος, τό, untimely birth. ¹⁸ ἐλάχιστος, least, smallest. ¹⁹ ἰκανός, sufficient, able. ²⁰ διότι, because, on this account. ²¹ διώκω, pursue, persecute. ²² κενός, empty, vain. ²³ περισσός, excessive, abundant. ²⁴ κοπιάω, toil, labor. ²⁵ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again.

Πρὸς Κορινθίους Α 15:15 Βυzantine ΝΤ

κενὸν¹ ἄρα² τὸ κήρυγμα³ ἡμῶν, κενὴ¹ δὲ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν. 15 Εὑρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες⁴ τοῦ θεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ θεοῦ ὅτι ἤγειρεν τὸν χριστόν, ὅν οὐκ ἤγειρεν, εἴπερ⁵ ἄρα² νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται. Εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ χριστὸς 16 ἐγήγερται: εἰ δὲ χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία⁴ ἡ πίστις ὑμῶν: ἔτι 17 ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. Ἄρα² καὶ οἱ κοιμηθέντες⁻ ἐν χριστῷ 18 ἀπώλοντο. Εἰ ἐν τῆ ζωῆ ταύτῃ ἠλπικότες⁵ ἐσμὲν ἐν χριστῷ μόνον, 19 ἐλεεινότεροι² πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν.

Νυνὶ δὲ χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων 20 ἐγένετο. Ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου ὁ θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου 21 ἀνάστασις νεκρῶν. "Ωσπερ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες 22 ἀποθνήσκουσιν, οὕτως καὶ ἐν τῷ χριστῷ πάντες ζῷοποιηθήσονται. 23 Ἐκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι: ἀπαρχὴ χριστός, ἔπειτα όι τοῦ χριστοῦ ἐν τῷ παρουσίᾳ αὐτοῦ. Εἶτα τὸ τέλος, ὅταν παραδῷ τὴν 24 βασιλείαν τῷ θεῷ καὶ πατρί, ὅταν καταργήση πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. Δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν, ἀχρι αὐτὸς ἐχθρὸς 26 καταργεῖται ὁ θάνατος. Πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας 27 αὐτοῦ. Ὅταν δὲ εἴπῃ ὅτι Πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὁ δῆλον ὁ ὅτι ἐκτὸς ἔν αὐτοῦ. Ὅταν δὲ εἴπῃ ὅτι Πάντα ὑποτέτακται, ὁ δῆλον ὁ ὅτι ἐκτὸς ἐν

¹ κενός, empty, vain. ² ἄρα, so, then. ³ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ⁴ ψευδόμαρτυς, υρος, ό, false witness. ⁵ εἴπερ, if perhaps, if indeed. ⁶ μάταιος, vain, useless. ⁷ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ⁸ ἐλπίζω, hope, hope for. ⁹ ἐλεεινός, miserable, pitiable. ¹⁰ νυνί, now, already. ¹¹ ἀπαρχή, ῆς, ἡ, first fruit. ¹² ἐπειδή, since, because. ¹³ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ¹⁴ ὥσπερ, just as, even as. ¹⁵ ζωρποιέω, make alive, make to live. ¹⁶ τάγμα, τος, τό, division, group. ¹⁷ ἔπειτα, then, after this. ¹⁸ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ¹⁹ εἴτα, then, thereafter. ²⁰ τέλος, ους, τό, end, purpose. ²¹ καταργέω, make ineffective, abolish. ²² βασιλεύω, reign, rule. ²³ ἄχρι, as far as, up to (gen). ²⁴ ἐχθρός, hating, enemy (as a noun). ²⁵ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ²⁶ δῆλος, clear, evident. ²⁷ ἐκτός, aside from, besides.

Byzantine NT Πρὸς Κορινθίους Α 15:28

τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα. Ὁταν δὲ ὑποταγῆ αὐτῷ τὰ πάντα, 28 τότε καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ἦ ὁ θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν.

Έπει² τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Εἰ ὅλως³ νεκροὶ 29 οὐκ ἐγείρονται, τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Τί καὶ ἡμεῖς 30 κινδυνεύομεν⁴ πᾶσαν ὥραν; Καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω, νἡ⁵ τὴν 31 ὑμετέραν⁶ καύχησιν,⁵ ἡν ἔχω ἐν χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. Εἰ 32 κατὰ ἄνθρωπον ἐθηριομάχησα⁶ ἐν Ἐφέσῳ,ఄ τί μοι τὸ ὄφελος,ఄ εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται; Φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὔριον¹¹ γὰρ ἀποθνήσκομεν. Μὴ πλανᾶσθε:¹² Φθείρουσιν¹³ ἤθη¹⁴ χρηστὰ¹⁵ ὁμιλίαι 33 κακαί. Ἐκνήψατε¹ δικαίως¹ఠ καὶ μὴ ἁμαρτάνετε:¹⁰ ἀγνωσίαν²ο γὰρ 34 θεοῦ τινὲς ἔχουσιν: πρὸς ἐντροπὴν²¹ ὑμῖν λέγω.

Άλλ' ἐρεῖ τις, Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; Ποίω²² δὲ σώματι ἔρχονται; 35 Ἄφρον,²³ σὺ ὅ σπείρεις, οὐ ζωροποιεῖται²⁴ ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ: καὶ ὅ 37 σπείρεις, οὐ τὸ σώμα τὸ γενησόμενον σπείρεις, ἀλλὰ γυμνὸν²⁵ κόκκον,²⁶ εἰ τύχοι,²⁷ σίτου²⁸ ἤ τινος τῶν λοιπῶν: ὁ δὲ θεὸς αὐτῷ 38 δίδωσιν σῶμα καθὼς ἠθέλησεν, καὶ ἑκάστῳ τῶν σπερμάτων²⁹ τὸ ἄδιον σῶμα. Οὐ πᾶσα σὰρξ ἡ αὐτὴ σάρξ: ἀλλὰ ἄλλη μὲν ἀνθρώπων, 39

¹ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ² ἐπεί, when, since. ³ ὅλως, altogether, completely. ⁴ κινδυνεύω, be in danger, am in danger. ⁵ νή, by (a particle of affirmation employed in oaths). ⁶ ὑμέτερος, your. ⁻ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ⁶ θηριομαχέω, fight with wild animals. Ἦ τος, ου, ἡ, Ephesus. ¹⁰ ὄφελος, ους, τό, use, benefit. ¹¹ αὔριον, tomorrow. ¹² πλανάω, deceive, lead astray. ¹³ φθείρω, destroy, corrupt. ¹⁴ ἡθος, ους, τό, custom, habit. ¹⁵ χρηστός, good, kind. ¹⁶ ὁμιλία, ας, ἡ, association, company. ¹⁻ ἐκνήφω, come to one's senses. ¹⁶ δικαίως, righteously, justly. ¹⁰ ἀμαρτάνω, sin. ²⁰ ἀγνωσία, ας, ἡ, ignorance. ²¹ ἐντροπή, ῆς, ἡ, shame, humiliation. ²² ποῖος, what sort of? what? of what sort. ²³ ἄφρων, foolish, senseless. ²⁴ ζωοποιέω, make alive, make to live. ²⁵ γυμνός, naked, wearing only under-garments. ²⁶ κόκκος, ου, ὁ, grain, seed. ²⁻ τυγχάνω, obtain, happen. ²৪ σῖτος, ου, ὁ, wheat, grain. ²९ σπέρμα, τος, τό, seed, offspring.

Πρὸς Κορινθίους Α 15:40 Byzantine NT

άλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν, $\overset{1}{\alpha}$ άλλη δὲ ἰχθύων, $\overset{2}{\alpha}$ άλλη δὲ πτηνῶν. $\overset{3}{\alpha}$ Καὶ 40 σώματα ἐπουράνια, καὶ σώματα ἐπίγεια: ἀλλ' ἐτέρα μὲν ἡ τῶν ἐπουρανίων δόξα, ἐτέρα δὲ ἡ τῶν ἐπιγείων. Ἄλλη δόξα ἡλίου, καὶ 41 άλλη δόξα σελήνης, 7 καὶ άλλη δόξα ἀστέρων: 8 ἀστὴρ 8 γὰρ ἀστέρος 8 διαφέρει ἐν δόξη. Οὕτως καὶ ἡ ἀνάστασις τον νεκρῶν. Σπείρεται 42 ἐν $\phi\theta$ ορ \tilde{a} , ¹¹ ἐγείρεται ἐν ἀ ϕ θαρσία: ¹² σπείρεται ἐν ἀτιμία, ¹³ ἐγείρεται 43 ἐν δόξη: σπείρεται ἐν ἀσθενεία, 14 ἐγείρεται ἐν δυνάμει: σπείρεται 44 σῶμα ψυχικόν, έγείρεται σῶμα πνευματικόν. Έστιν σῶμα ψυχικόν, 15 καὶ ἔστιν σῶμα πνευματικόν. 16 Οὕτως 17 καὶ γέγρα 17 πται, 45 Έγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν. Ὁ ἔσχατος 18 Αδὰμ εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν. 18 Αλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικόν, 16 46 άλλὰ τὸ ψυχικόν, 15 ἔπειτα 19 τὸ πνευματικόν. 16 Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος 47 ἐκ γῆς, χοϊκός: δ δεύτερος άνθρωπος ὁ κύριος ἐξ οὐρανοῦ. Οἷος 22 ὁ 48 χοϊκός, z^{20} τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί, z^{20} καὶ οἷος z^{22} ὁ ἐπουράνιος, z^{4} τοιοῦτοι καὶ οί ἐπουράνιοι: 4 καὶ καθώς ἐφορέσαμεν 23 τὴν εἰκόνα 24 τοῦ χοϊκοῦ, 20 49 φορέσωμεν²³ καὶ τὴν εἰκόνα²⁴ τοῦ ἐπουρανίου. 4

Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἶμα βασιλείαν θεοῦ 50 κληρονομῆσαι²⁵ οὐ δύνανται, οὐδὲ ἡ φθορὰ¹¹ τὴν ἀφθαρσίαν¹² κληρονομεῖ.²⁵ Ἰδού, μυστήριον²6 ὑμῖν λέγω: πάντες μὲν οὐ 51

¹ κτῆνος, ους, τό, beast of burden. ² ἰχθύς, ὑος, ὁ, fish. ³ πτηνός, feathered, winged. ⁴ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁵ ἐπίγειος, of the earth, earthly. ⁶ ἥλιος, ου, ὁ, sun, sunlight. ⁷ σελήνη, ης, ἡ, moon. ⁸ ἀστήρ, ος, ὁ, star. ⁹ διαφέρω, differ, carry through. ¹⁰ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ¹¹ φθορά, ᾶς, ἡ, destruction, corruption. ¹² ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptibility, immortality. ¹³ ἀτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. ¹⁴ ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ¹⁵ ψυχικός, natural, wordly-minded. ¹⁶ πνευματικός, spiritual. ¹⁷ οὕτως, thus, so. ¹⁸ ζωοποιέω, make alive, make to live. ¹⁹ ἔπειτα, then, after this. ²⁰ χοϊκός, made of earth or dust, earthy. ²¹ δεύτερος, second. ²² οίος, such as, of what kind. ²³ φορέω, wear, bear. ²⁴ εἰκών, όνος, ἡ, image, likeness. ²⁵ κληρονομέω, inherit, obtain. ²⁶ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery.

Byzantine NT Πρὸς Κορινθίους Α 15:52

κοιμηθησόμεθα, πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα, ἐν ἀτόμω, ἐν ῥιπῆ 52 ἀφθαλμοῦ, ἐν τῆ ἐσχάτη σάλπιγγι: σαλπίσει γάρ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερθήσονται ἄφθαρτοι, καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα. Δεῖ γὰρ τὸ 53 φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν, τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. Τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. Τοῦτο ἐνδύσηται ἀθανασίαν, τότε ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀθανασίαν, τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος, Κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νῖκος. Τότε Ποῦ σου, Θάνατε, τὸ κέντρον; Ποῦ σου, 仵λη, τὸ νῖκος; Τὸ Τὸ δὲ δο κέντρον τοῦ θανάτου ἡ ἀμαρτία: ἡ δὲ δύναμις τῆς ἀμαρτίας ὁ νόμος: τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νῖκος τὸς διαὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν 57 Ἰησοῦ χριστοῦ. ဤστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἑδραῖοι τὸς γίνεσθε, 58 ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες τὸς ἔν τῷ ἔργῳ τοῦ κυρίου πάντοτε, ἐὶ ἐιδότες ὅτι ὁ κόπος ἐνμῶν οὺκ ἔστιν κενὸς ἐν κυρίῳ.

Περὶ δὲ τῆς λογίας²⁴ τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, ὥσπερ²⁵ διέταξα²⁶ ταῖς **16**ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας,²⁷ οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. Κατὰ μίαν 2
σαββάτων ἕκαστος ὑμῶν παρ' ἑαυτῷ τιθέτω, θησαυρίζων²⁸ ὅ τι ἄν
εὐοδῶται,²⁹ ἵνα μή, ὅταν ἔλθω, τότε λογίαι²⁴ γίνωνται. Ὅταν δὲ 3
παραγένωμαι,³⁰ οὺς ἐὰν δοκιμάσητε³¹ δι' ἐπιστολῶν,³² τούτους

¹ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ² ἀλλάσσω, change, alter. ³ ἄτομος, indivisible moment of time, moment. ⁴ ῥιπή, ῆς, ἡ, rapid movement, twinkling. ⁵ σάλπιγξ, ιγγος, ἡ, trumpet. ⁶ σαλπίζω, sound a trumpet. ⁷ ἄφθαρτος, imperishable, immortal. ⁸ φθαρτός, perishable, corruptible. ⁹ ἐνδύω, put on, clothe. ¹⁰ ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptibility, immortality. ¹¹ θνητός, subject to death, mortal. ¹² ἀθανασία, ας, ἡ, immortality. ¹³ καταπίνω, drink down, swallow. ¹⁴ νίκος, ους, τό, victory. ¹⁵ ποῦ, where? ¹⁶ κέντρον, ου, τό, sharp point, sting. ¹⁷ Ὠλδης, ου, ὁ, Hades. ¹⁸ ἑδραῖος, steadfast, firm. ¹⁹ ἀμετακίνητος, immovable, firm. ²⁰ περισσεύω, abound, be rich. ²¹ πάντοτε, always, at all times. ²² κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ²³ κενός, empty, vain. ²⁴ λογία, ας, ἡ, collection, collecting. ²⁵ ὥσπερ, just as, even as. ²⁶ διατάσσω, command, give orders to. ²⁷ Γαλατία, ας, ἡ, Galatia. ²⁸ θησαυρίζω, lay up, store up. ²⁹ εὐοδόω, cause to prosper. ³⁰ παραγίνομαι, come, arrive. ³¹ δοκιμάζω, prove, approve. ³² ἐπιστολή, ῆς, ἡ, letter, dispatch.

Πρὸς Κορινθίους Α 16:4

πέμψω ἀπενεγκεῖν¹ τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ: ἐὰν δὲ ῇ ἄξιον² 4 τοῦ κάμὲ πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ πορεύσονται. Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς 5 ὑμᾶς, ὅταν Μακεδονίαν³ διέλθω: Μακεδονίαν³ γὰρ διέρχομαι: πρὸς 6 ὑμᾶς δὲ τυχὸν παραμενῶ, ἢ καὶ παραχειμάσω, ἢ ἵνα ὑμεῖς με προπέμψητε οὖ ἐὰν πορεύωμαι. Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι¹ ἐν 7 παρόδω¹¹ ἰδεῖν: ἐλπίζω¹² δὲ χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι¹³ πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ κύριος ἐπιτρέπῃ. Επιμενῶ¹³ δὲ ἐν Ἐφέσω¹ ἔως τῆς Πεντηκοστῆς: 8 θύρα¹ γάρ μοι ἀνέωγεν μεγάλη καὶ ἐνεργής, ἐκαὶ ἀντικείμενοι¹٩ πολλοί.

'Εὰν δὲ ἔλθη Τιμόθεος, ²⁰ βλέπετε ἵνα ἀφόβως ²¹ γένηται πρὸς ὑμᾶς: τὸ 10 γὰρ ἔργον κυρίου ἐργάζεται ²² ὡς καὶ ἐγώ. Μή τις οὖν αὐτὸν 11 ἐξουθενήση: ²³ προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνη, ἵνα ἔλθη πρός με: ἐκδέχομαι ²⁴ γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν. Περὶ δὲ Ἀπολλώ ²⁵ τοῦ 12 ἀδελφοῦ, πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθη πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν: καὶ πάντως ²⁶ οὐκ ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθη, ἐλεύσεται δὲ ὅταν εὐκαιρήση. ²⁷

¹ ἀποφέρω, carry off, bear away. ² ἄξιος, worthy, deserving. ³ Μακεδονία, ας, ή, Macedonia. ⁴ διέρχομαι, cross over, pass through. ⁵ τυγχάνω, obtain, happen. ⁶ παραμένω, remain beside, continue. ⊓ παραχειμάζω, winter, pass the winter. ⁿ προπέμπω, send before, send forth. ⁰ οὕ, where, when. ¹⁰ ἄρτι, now, just now. ¹¹ πάροδος, ου, ἡ, passage, thoroughfare. ¹² ἐλπίζω, hope, hope for. ¹³ ἐπιμένω, continue, remain. ¹⁴ ἐπιτρέπω, permit, allow. ¹⁵ "Εφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ¹⁶ πεντηκοστή, ῆς, ἡ, Pentecost. ¹⊓ θύρα, ας, ἡ, door, gate. ¹⁵ ἐνεργής, effective, active. ¹⁰ ἀντίκειμαι, lie opposite, i.e. oppose. ²⁰ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ²¹ ἀφόβως, fearlessly. ²² ἐργάζομαι, work, word. ²³ ἐξουθενέω, despise, ignore. ²⁴ ἐκδέχομαι, await, expect. ²⁵ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ²⁶ πάντως, altogether, by all means. ²⊓ εὐκαιρέω, have opportunity, time.

Byzantine NT Πρὸς Κορινθίους Α 16:13

Γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῆ πίστει, ἀνδρίζεσθε, κραταιοῦσθε. Πάντα 13 ὑμῶν ἐν ἀγάπη γινέσθω.

Παρακαλώ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί – οἴδατε τὴν οἰκίαν Στεφανᾶ, ὅτι ἐστὶν 15 ἀπαρχὴ τῆς Ἁχαΐας, καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἁγίοις ἔταξαν ἑαυτούς – ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε τοῖς τοιούτοις, καὶ παντὶ τῷ 16 συνεργοῦντι καὶ κοπιώντι. Ζαίρω δὲ ἐπὶ τῆ παρουσία Στεφανᾶ 17 καὶ Φουρτουνάτου καὶ Ἁχαϊκοῦ, ὅτι τὸ ὑμῶν ὑστέρημα ὁὐτοι ἀνεπλήρωσαν. Ανέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν: 18 ἐπιγινώσκετε οῦν τοὺς τοιούτους.

Άσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας:²⁰ ἀσπάζονται ὑμᾶς ἐν κυρίω 19 πολλὰ Ἀκύλας²¹ καὶ Πρίσκιλλα,²² σὺν τῆ κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησία. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες. Ἀσπάσασθε 20 ἀλλήλους ἐν φιλήματι²³ ἁγίω.

Ό ἀσπασμὸς²⁴ τῆ ἐμῆ χειρὶ Παύλου. Εἴ τις οὐ φιλεῖ²⁵ τὸν κύριον 21 Ἰησοῦν χριστόν, ἤτω ἀνάθεμα.²⁶ Μαρὰν²⁷ ἀθά.²⁷ Ἡ χάρις τοῦ κυρίου 23 Ἰησοῦ χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. Ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν 24 χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀμήν.

¹ γρηγορέω, watch, keep watch. ² στήκω, stand, stand fast. ³ ἀνδρίζομαι, act like a man, am brave. ⁴ κραταιόω, strengthen, confirm. ⁵ Στεφανᾶς, ᾶ, ὁ, Stephanas. ⁶ ἀπαρχή, ῆς, ἡ, first fruit. ⁷ Άχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ⁸ διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service. ⁹ τάσσω, arrange, appoint. ¹⁰ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ¹¹ συνεργέω, work together. ¹² κοπιάω, toil, labor. ¹³ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ¹⁴ Φορτουνάτος, ου, ὁ, Fortunatus. ¹⁵ Άχαϊκός, οῦ, ὁ, Achaicus. ¹⁶ ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ¹⁷ ἀναπληρόω, fill up, fulfill. ¹⁸ ἀναπαύω, refresh, take rest. ¹⁹ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ²⁰ Άσία, ας, ἡ, Asia. ²¹ Ἀκύλας, ὁ, Aquila. ²² Πρίσκιλλα, ης, ἡ, Prisca, Priscilla. ²³ φίλημα, τος, τό, kiss. ²⁴ ἀσπασμός, οῦ, ὁ, greeting, salutation. ²⁵ φιλέω, love, kiss. ²⁶ ἀνάθεμα, τος, τό, accursed, curse. ²⁷ αθά, come (Aramaic).